

SÖKAREN

NR1

1981

LÖSNUMMERPRIS 8:00 inkl. moms

Om Mark Satin (bilden) och "Nya Tidsålderns politik" rapporterar Per Sellmann. Maria Adkinson skriver om Gita Keiller och Anthony Brooke, Åsa Freij om människors enhet, Bertil Jarl om magi i Peru och Eva Jagrell om Kahlil Gibrans "Profeten". I övrigt: världens främsta gururer och känslomässiga orsaker till cancer. Många bokrecensioner.

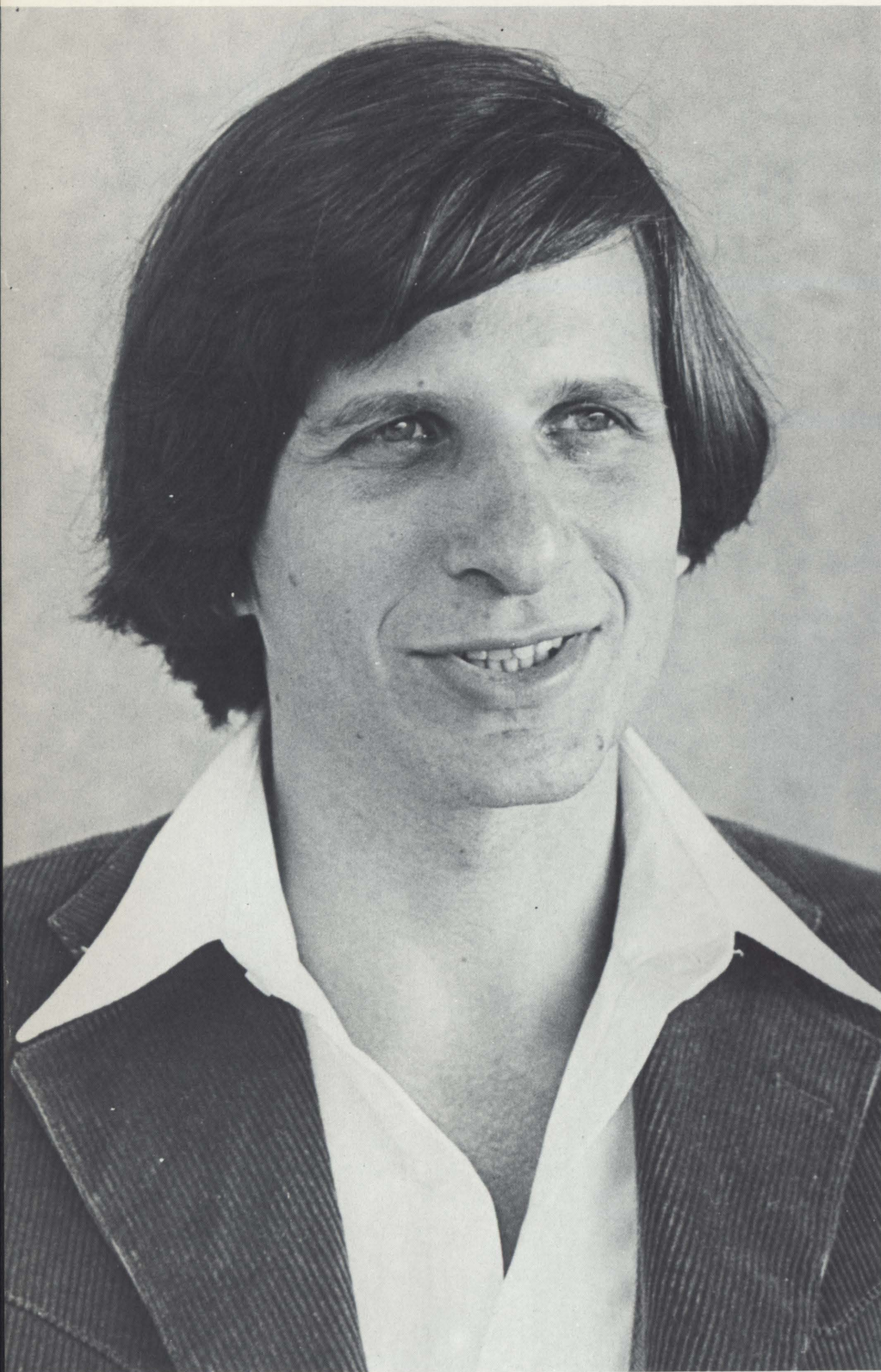

Foto Per Sellmann

MARK SATIN politik i den nya tidsåldern

Av Per Sellmann

– Jag längtar hem till min flickvän. Hon håller på med teater. Uttrycker sig med hela sin kropp. Jag där-
emot förverkligar mig själv vid skrivmaskinen. . .

Så svarade Mark Satin, när jag frågade vad han hade för planer efter SPF:s företagskonferens i Åbo.

Mark Satin är författare till boken "The new age politics" (nya tidsålderns politik) som sålt i ca 40 000 exemplar i USA på ett helt okänt förlag.

– Vad har du för bakgrund, och hur gick det till att skapa detta nya begrepp "new age politics"?

– Du kommer knappast att tro mig, småskrattade Mark. Jag är en riktig plugghäst. Jag har alltid varit bra i skolan och haft lätt att lära. Jag är inte någon typisk amerikan; jag föredrog att hålla mig undan Vietnamkriget, och vistades under den tiden i Kanada. Under en tid av fem år bodde jag på billiga motell för några dollar om dagen och skrev, funderade över den rådande världsordningen, gjorde synteser. Det var som en långvarig graviditet – och så plötsligt var boken klar! Jag fick den utgiven på ett litet kanadensiskt förlag, och sakta började den spridas. Första upplagan trycktes i bara 2 000 exemplar, speciellt avsedd för personer som redan var inte i den sk nya tidsåldern. Snart märkte vi dock att boken rönte större intresse, och sen dess har många nytryckningar gjorts. Den senaste upplagan har jag också omarbetat, och en tredje del av boken är nyskriven.

– Det är faktiskt första gången som jag är så här långt hemifrån. Jag upplever det verkligen stimulerande att träffa så många människor som är intresserade av vad jag skriver om, säger Mark. Det är mycket tack vare att jag träffade Mark Mawrence på "World Humanity Symposium" i Los Angeles 1979 som jag är i Sverige nu. Vi fick en fin kontakt direkt, och Mark tycks ha gjort bra reklam för den nya tidsålderns politik här i Sverige.

– Jag var som sagt inbjuden till företagskonferensen "Levande företag i en ny tid" i Åbo. Den här gången fick jag faktiskt betalt för att jag kom. Vid World Humanity-symposiet slutade det med att jag själv fick stå för alla mina utgifter, även resekostnaderna, eftersom hela organisationen gick i konkurs. Det är verkligen inte i enlighet med den nya politik jag lär ut. Genom att ställa till med en så stor konferens utan ekonomisk soliditet gör man det tyvärr bara ännu svårare för liknande arrangemang i framtiden. "Small is beautiful" (litet är

vackert) säger Mark leende.

– Många frågar vilka mina planer är efter min första bok. Ja, inte blir man ekonomiskt stabil bara för att man skrivit en bok som går någorlunda bra. Jag håller nu på med ett nytt projekt, en tidning för den nya tidsålderns politik. Jag har redan både uppmuntran och stöd från Carl Rogers och Hazel Henderson. Ett par förlag är också intresserade av att ge mig förskott på en ny bok. Basen till boken kommer att bestå av artiklar från den nya tidningen, som ska startas i vår. Den kommer att heta "Renewal" (förnyelse) och jag ska försöka få ut ett nummer varannan vecka. Visst finns det redan en hel del sk new age-tidningar som tar upp filosofiska och psykologiska idéer av skilda slag. Men i motsats till dessa ska "Renewal" handla om de viktiga förändringar som verkligen sker på ett praktiskt och politiskt plan runt om i världen, om hur myndigheter och regeringar ställer sig till de nya idéer som växer fram, om hur miljögrupper och andra organisationer och privatpersoner lyckas med genomförandet av dessa idéer. Jag håller därför på att skaffa mig kontakter i olika länder för att få medarbetare till tidningen. Jag hoppas att du ställer upp, säger Mark plötsligt helt allvarligt.

Men vad har nu Mark Satin för budskap? Vad är det för slags ny tidsålder han vill ska bli till, och vad görs för att styra utvecklingen i den riktningen?

– Här är ett påtagligt bevis för att vi försöker arbeta mycket seriöst, säger Mark och vecklar upp en färgglad broschyr. Det här är handlingsprogrammet för ett nytt parti som vi startat. "The New World Alliance" heter det, och grunden bygger på ett frågeformulär som jag skickade ut till beslutsfattare och nyckelpersoner i det amerikanska samhället. Jag hade ställt samman en väldig massa frågor om vilka problem de ansåg viktiga att lösa med tanke på framtiden, vilka handlingsprogram de prioriterade och vilka nya organisationer de trodde skulle komma att förändra samhället i positiv riktning osv.

– Politik är hur vi själva lever. Det är inte bara hur vi röstar eller verkar politiskt eller fackligt. Politik har också att göra med hur vi behandlar varandra, hur vi umgås som individer, som grupper och regeringar. Det har också att göra med hur vi behandlar vår natur och sist, men inte minst, hur vi behandlar oss själva. Den nya tidsålderns politik har också att göra med hur vi gör våra inköp, vad vi äter och

hur vi behåller vår hälsa. Och den har att göra med det skolsystem vi skapar, den typ av energi vi väljer och de jobb vi vill satsa på.

– Politik har också att göra med hur vi ser på världen, hur vi utvecklar vårt medvetande, hur vi verkligen vaknar till liv med hela vårt jag, det har att göra med våra attityder, våra värderingar och våra innersta dimensioner.

– Men skriv nu inte så det verkar som jag talar för någon ny typ av flumpolitik, vädjar Mark. Alla vi som jobbar inom New World Alliance står med båda fötterna på jorden!

– Snarare vill jag se det så att vi fyller ett tomrum inom den amerikanska politiken. En skillnad mellan vår, nya politik och den gängse är att det hos oss inte automatiskt krävs en ledare eller president. Vi är alla ansvariga för vad som händer, och det finns redan alltför många enpersonsorganisationer för att jag ska ha lust att bli ännu en, ler Mark.

– Vi måste bryta oss ur vårt medvetandes fångelse, menar Mark. Det kan låta lite teoretiskt, men vårt medvetande har varit bundet i flera tusen år bland annat på grund av vårt alltför analytiska sätt att se på världen och på grund av egocentriciteten, den patriarkaliska attityden, den byråkratiska mentaliteten och nationalismen.

– Det är medvetenheten hos oss som till sist ansvarar för vad som

händer i världen.

– Kan vi bara höja vår egen grad av medvetenhet några procent, så har vi kommit långt, säger Mark. Och här finns det många praktiska saker att göra. Börja med att höja din egen "mikropolitik"! En personlig, andlig utveckling är definitivt ett steg till en ny typ av politik. Utvecklar man sitt medvetande, så blir man också mer politiskt medveten, även om det inte alltid syns på ytan.

Mark tittar nu på klockan och skruvar lite nervöst på sig. Han ska iväg för att intervjuas i närradios program "Nya dimensioner". Vi är på en trevlig tillställning och soppan ska just serveras, då Mark måste ge sig av.

– Får jag ta en portion soppa med mig? undrar han, och vi ler alla uppmuntrande.

– För mig känns det viktigt att komma i kontakt med så många människor som möjligt, och jag vill därför gärna ta den här chansen att få prata i radion, även om det här partyt också är trevligt.

Så åkte han iväg i all hast till radiostudion – med en stor soppskål mellan knäna – för att berätta för närradiolyssnarna om den tidsålder som komma skall.

Adressen till tidningen "Renewal" och "New World Alliance" är Mark Satin, New World Alliance, 733 15th St., N.W., apt. 113, Washington, D.C. 20005 USA

Mark Satin intervjuas av Jan Fjellander i närradioprogrammet "Nya dimensioner". Mark och Jan har just passerat 12-slaget på natten och höll i gång med den nya tidsålderns politik fram till 3 på morgonen. Foto Per Sellmann.

TVÅ OUTTRÖTTLIGA ARBETARE FÖR FRED OCH HARMONI

Reportage Maria Adkinson

Foto Per Sellmann

I augusti fick Sverige besök av Gita Keiller och Anthony Brooke – två människor med ovanliga arbetsuppgifter.

De vill bygga upp och förstärka ett kontaktnät mellan fredsorganisationer och andra sammanslutningar som verkar för fred, mänsklig utveckling och en fördjupad syn på människans roll på jorden. Gita och Anthony besöker länder jorden runt i detta arbete, och de utgör en förbindelselänk och en informationskälla för en mängd organisationer och enskilda personer. När de besöker ett land, berättar de om utvecklingen i andra länder, samtidigt som de inhämtar material om det land de är i, som sedan rappor-

teras vidare.

Att träffa Gita och Anthony blir för många en källa till inspiration, det ger nya impulser, öppnar kanske vidare perspektiv, och man får adresser och kan själv knyta nya kontakter.

LIVET ÄR EN ODELAD HELHET

Gita och Anthony besökte bland annat Dalarna, och under några sammankomster berättade de om sitt arbete och sin livssyn. Min första fråga var:

– Kan ni förklara er livsåskådning?

– Vi upplever att allt är ett. Det viktigaste är att man utvecklar

känslan av att man är ett med allt omkring sig. Vi tror på livets enhet, och vi tror att allt har en djup mening. Universum är som en enda organism, genomsyrat av ett enda liv och ger uttryck för en gudomlig idé. Eftersom vi alla är delar av den stora enheten, borde människor inte behöva känna sig ensamma och isolerade. Människan är ett med livets innersta kärna, och hon tar aktiv del i den ständigt fortgående skapelseprocessen.

– Denna enhet, detta universum är fulländat. Men fulländningen är inte en statisk företeelse, inte någonting stillastående, utan det är en möjlighet som ständigt står öppen för var och en, en möjlighet till ut-

veckling av ens gåvor och förutsättningar, en oupphörlig nydaning.

– Livet har obegränsade resurser – alla möjligheter ligger öppna för oss. Livet självt driver var och en av oss att vara och verka allt mer helt och fullt.

– Vad är då målet för människans strävan?

– Strävan blir helt enkelt att leva i samklang med denna enhet, universum, och känna att man är en del av enheten. Ju mer man upplever enheten i det dagliga livet, desto mer kan man själv ge uttryck för källan till allt liv. När människan börjar komma i samklang med livet, då börjar det stråla och lysa om henne...

– Anser ni att det finns goda och onda krafter? frågade någon.

– Ibland kan man få höra sägas om en människa att hon "är ett offer för de mörka krafterna". Men det är väl att glamourisera detta mer än nödvändigt. Vi har alla goda och dåliga sidor som gör sig gällande på olika sätt vid olika tillfällen. Den del av mig själv som håller mig kvar på en lägre nivå, är "den mörka" kraften.

– Vi behöver inte lägga ner energi på att fälla omdömen om medmänniskor. Endast genom att ge dem kärlek (inte att förväxla med sentimentalitet) kan vi hjälpa dem att utvecklas.

– ÄR NI MED I NÅGON ANDLIG RÖRELSE?

Gita: – Jag har aldrig varit medlem i någon andlig rörelse eller följt någon särskild meditationsmetod som lärs ut av något samfund. Jag föddes med ett stort "varför?" inom mig och den frågan har jag sökt svar på genom hela livet. Men jag har gått min egen väg. Jag har upplevt många svårigheter i mitt liv, och det har lärt mig mycket.

– En gång när jag som tonåring träffade Paul Brunton, föreslog han att vi skulle sitta och meditera en stund tillsammans. Det var första gången jag mediterade med en annan människa, och det var en underbar upplevelse. Vid ett tillfälle ett par år senare hade vi återigen en meditation tillsammans, som också fick djup mening för mig.

– Som prästdotter har jag blivit förtrogen med Nya testamentet, fast kanske inte på det sätt som är vanligt inom kyrkan, och jag har också haft Bhagavad-Gita och Alice Baileys böcker som följeslagare på vägen.

Anthony: – Med mig är det tvärtom – jag har aldrig frågat mig "varför?". Jag har bara accepterat att det finns en inneboende godhet i allt levande – den goda viljans

kraft. Min stora passion har varit livets sanning, livets mening. Jag har uppsökt många gurus – det skulle ta för lång tid att nämna alla vid namn – och jag har varit med i massor av religiösa samfund, varit med en tid, utträtt och gett mig in i något nytt. Jag är kristen, buddhist, hindu, muslim – allt!

– En sann mästare kan inte stå i opposition till en annan mästare. De arbetar mot samma mål, fastän de lägger tonvikten vid olika saker.

Gita: – Mästarna är precis som regnbågen. De har olika färger, men bildar en harmonisk helhet, i färger så rena, att de i sin synes utgör det rena klara ljuset.

– Hur kan vi organisera vårt arbete för att förverkliga den nya tidsålderns idéer? Hur bör våra organisationer se ut?

– Alla organisationer har sin uppgift att fylla, allt har sin tid och sin plats. Om medlemmarna i en organisation är lyhörda och öppna för förändring och utveckling, så utvecklas också organisationen när det behövs, i takt med tiden. Om en organisation fyllt sin uppgift, måste man kunna upplösa den, inse att det nu behövs något annat. Livet söker hela tiden nya uttrycksformer.

– Man behöver inte snegla på vad andra organisationer uträttat och försöka bedöma vad som är en "andlig" organisation, eller vilken rörelse som tillhör "det nya", det vill säga den nya tidsåldern, och vilken som tillhör "det gamla", det vill säga den gamla tidsåldern, och ska anses förlegad. Vi behöver alla sora rent framför vår egen dörr och inte syssla med att kritisera vad andra gör. Medlemmarna i en organisation märker förr eller senare om de är på fel väg och kan själva justera sin inriktning. För var och en av oss gäller att det enda sättet vi kan arbeta på är att ändra oss själva. När vi genomgår förändringar och utvecklar oss, kan vi införa nya värderingar och nya tänkesätt i den grupp vi är aktiva i.

– "Det nya" kommer till uttryck i många olika sammanhang, det genomsyrar samhället mer och mer. Den nya tidsåldern uppenbaras inte bara bland andligt inriktade människor utan på alla livets områden. Att den tränger fram överallt, det har vi upplevt på våra resor, i länder som Kina och Sovjetunionen likaväl som i det västerländska samhället – överallt runt hela jorden.

– Men hur ser ni på de ekonomiska och politiska organisationer som existerar i dag?

– FN:s generalsekreterare Kurt Waldheim har antytt att det är tomma ord att tala om ideal och enighet över gränserna när människor ändå

lever kvar i nationalistiska tankgångar och ett separatistiskt tänkande.

– Kurt Waldheim har nu riktat en appell till folken i hela världen, att alla ska arbeta för fred och nedrustning. Endast genom att folken sätter press på sina regeringar, kan man åstadkomma en förändring, eftersom dagens regeringar inte ännu visar en verklig vilja till nedrustning.

– Vi behöver inte gräla om vems skuld det är att det går snett någonstans, vi behöver bara envist arbeta mot framtiden. Känslan av att vi är ett måste finnas där hela tiden. Den måste upplevas horisontellt, så att vi inser att vi är ett med alla andra människor – och vertikalt, så att vi upplever vår enhet med källan till allt liv.

– Denna inre revolution är på väg nu, och det nya tänkandet kommer steg för steg att påverka alla organisationer och all politisk verksamhet.

– I Sverige finns stora möjligheter att utveckla det nya tänkesättet, ett holistiskt tänkesätt. Om vi ser på vår planet som en enhet och om vi betraktar mänskligheten som en enda familj – hur kan vi då försvara en kamp för ständigt högre standard och högre löner i redan högt utvecklade länder som Sverige, när vi vet att minst en fjärdedel av mänskligheten inte ens får sina nödvändigaste behov tillfredsstälda?

– Det är inte ett enkelt problem som kan lösas med att rika länder skickar pengar till fattiga länder. Vi behöver analysera hela exploateringstänkandet som hittills dominerat det ekonomiska och politiska utbytet mellan länder och även styrt frågor om utbildning, hälsovård och så vidare.

– Men nu finns en allt större vilja att fördjupa synen på det som sker. Vi lär oss inse att alla nationer har begått stora misstag. Sann medkänsla och kärlek kommer att leda till en allt djupare medmänsklighet och en vilja att ändra förhållandena, en beslutsamhet när det gäller att ersätta vanetänkandet med ett klart, "nytt" sätt att tänka.

DE NYA ENERGIERNA

– Hur fungerar de nya energierna som man hör talas om, den nya tidsålderns energier?

– Fastän ingenting under solen är nytt egentligen, så upplever vi det som att jorden har tilldelats ett nytt slag av energier, och de sveper nu in över jorden. Vi känner oss drivna, pressade till att förändra oss och tänka i nya banor. Även om man inte hör så mycket om detta i

massmedia så är det ingen tvekan om att det håller på att ske. Vi behöver inte starta någon ny rörelse eller organisera oss på något särskilt sätt, vi behöver bara öppna oss för de nya energierna, låta dem arbeta genom oss.

– Inflödet av energi sker liksom i vågor. En våg sköljde in över oss år 1967, och sedan dess har det fortsatt med varierande intensitet. För att kunna leva med den nya energin måste vi höja våra vibrationer och förändra vår egen struktur. Vi kan inte fortsätta leva på vår nuvarande nivå. Vi ingår i den stora pånyttfödelsen som pågår, och vi drivs att höja oss, att leva mera helt och fullt och att ge uttryck för allt högre och renare värden i livet.

– *I vår tid kan man få höra framtidsförutsägelser där man spår att vi snart kommer att drabbas av jordbävningar och översvämningar som kan utplåna stora delar av mänskligheten. Har de betydelse?*

Anthony ler igenkännande åt den frågan: – Äsch, det där bryr jag mig inte ett dugg om!

Sedan förklarar de båda hur de ser på saken:

– Profetior har förekommit ända sedan tidernas begynnelse. Profeter är människor som kan tala om att två plus två är fyra. Om du gör så och så, så kommer det och det att hända. En sann profet har till uppgift att väcka människor till insikt om att de behöver ändra sitt tänkesätt och levnadssätt, så att profetiorna inte behöver gå i uppfyllelse. Profeten ska varna människorna i tid, så att kursen kan justeras. Det finns ju en nordisk rörelse som heter "Framtiden i våra händer". Orden uttrycker att vi själva har framtiden i våra händer. Det finns ingen färdigsnickrad framtid åt oss, utan vi måste själva skapa den, varje dag, varje ögonblick. Våra tankar skapar våra händelser.

– Vi behöver inte tänka på jordbävningar. Vi behöver inte ge dem energi i form av våra ängsliga tankar. Det fyller ingen kreativ funktion. I stället ska vi tänka att vi är oförstörbara. Ingen yttre förstörelse kan beröra det Liv vi är.

– I samband med sådana här profetior talas det om hur vi ska överleva. I ordet "överleva" inryms begreppet "död". Men att överleva kan inte vara målet för själens strävan – själen är odödlig. Att överleva på den nuvarande tillvarons plan kan inte vara det yttersta målet. Vår planet håller på att höja sig till en annan nivå, ett annat plan, och vi upplever nu planetens födslovåndor. Vår motivation kan inte vara att stanna på den nivå vi nu ska lämna, utan att helt och fullt ge ut-

tryck för Livet, och öppna oss för det nya liv vi ska leva.

– En kyckling som ligger i ägget upplever ägget som sin livsform, sin värld, sitt verklighetsplan. Trots att ägget ger trygghet och säkerhet, är det kycklingen själv som med sin egen kraft hackar sönder skalet, förstör sin gamla värld. Det finns nu ingen återvändo, det finns bara en inre drift hos kycklingen att gå vidare, att upptäcka sin nya, friare värld och växa och utvecklas i den.

– Det är det vi håller på med nu: Mänskligheten håller på att hacka sönder sitt eget äggskal.

– Känn glädjen i att hacka sönder ägget! Själen gläder sig!

– Vi behöver inte känna oss deprimerade, rädda, bittra eller frustrerade, därför att vår värld tycks falla sönder. Vi behöver inte vara oroliga. Låt oss verkligen se vad det är som sker och glädja oss över det. Låt glädjen stimulera oss till att inte bara protestera över det som känns fel, utan också till att tänka och handla positivt.

– Livet styrs av en högre lag och ordning. Det som sker med vår planet, sker i enlighet med denna högre plan. Ju mer vi lär oss om den, desto mer kan vi leva i samklang med den.

– *Hur ska vi göra för att höja oss till den högre nivån?*

– Livet är som en havsytta, som ständigt är i rörelse och förändring. Nya former skapas och upplöses oupphörligt, men Livet finns där hela tiden. Hur? Varför? Det finns många metoder, många läror, många kosmologier, och vi tycker inte att vi behöver utöka den floden. Vi vill inte utöva någon press på dem vi möter att de ska göra så eller så. Varje människa har sin väg, hon utvecklas naturligt. Hon är en del av det stora Livet och hennes liv är en del av den högre planen.

– *Anser ni att man behöver utöva någon form av "andlig" verksamhet för att medverka till födelsen av den nya tidsåldern?*

– Madame Blavatsky har sagt: "Materia är den grövsta formen av ande, och ande är den finaste formen av materia." Det finns ingen barriär mellan dessa. Det andliga är den innersta kärnan i varje människa, i varje atom, i allting omkring oss. När vi människor på jorden utvecklar oss, när vi gör framsteg, så gör vi det alla tillsammans. Vi är alla ett.

– *Berätta om era resor!*

– Under de senaste åren har vi besökt de flesta europeiska länder inklusive öststaterna och Sovjetunionen, Sydafrika, dåvarande Rhodesia, Australien, Nya Zeeland, Indien, Thailand, Sri Lanka, Singa-

pore, Malaysia samt USA inklusive Hawaii.

– Ett besök i ett land brukar börja med att vi träffar medlemmar i landets fredsrörelse, deltar i deras konferenser och möten. Sedan brukar det utveckla sig av sig självt. Någon inbjuder oss att träffa några politiker, någon tar oss med till en miljökonferens, någon sammanför oss med människor som är engagerade i meditation eller är verksamma i kollektiv. På så vis får vi en inblick i vad som händer i det landet och vi lär känna grupper som arbetar för att åstadkomma positiva förändringar i samhället.

– I Sydafrika blev det så att vi träffade politiker på hög nivå både ur regeringen och ur deras starkaste opposition, och vi förde långa givande samtal om hur man ska kunna lösa landets svåra problem. Vi träffade också grupper och enskilda personer i Soweto.

– I Bukarest i Rumänien deltog vi i en internationell fredskonferens, i oktober 1978. Det blev mycket intressanta dagar med värdefullt utbyte av information. I juni 1980 bevistade vi en fredskonferens i New York i FN:s regi, med temat "The Arms Race and the Human Race". Det var också mycket givande.

– Det var en härlig upplevelse att besöka Nya Zeeland, för där händer det mycket. Där finns ett starkt intresse för den djupare kunskapen om människans inre, för att leva i harmoni med naturen, att använda alternativa energikällor, äta naturlig mat och så vidare – vi upplevde att det nya tränger fram med stor kraft där. Detsamma upplevde vi i Australien; människorna där är också mycket medvetna om den situation världen befinner sig i och arbetar intensivt för att förändra och utveckla sig själva och samhället.

– I Indien besökte vi bland annat teosofiska rörelsens huvudkvarter i Adyar utanför Madras. Det ledde till att man publicerade en lång artikel i teosofernas tidskrift "Phoenix" om arbetet i stiftelsen "Peace Through Unity" som vi arbetar i. Dåvarande presidenten i teosofernas förbund, John Coats, berättade också om vårt besök i tidskriften "The Theosophist".

I STOCKHOLM

Under Sverigebesöket tillbringade Gita och Anthony tio dagar i Stockholm, då de träffade människor verksamma inom politik, undervisning, ekonomi, kultur med mera. De diskuterade freds- och nedrustningsfrågor med representanter för Svenska freds- och skiljedomsföre-

ningen och för fredsforskningsinstitutet SIPRI. De träffade socialdemokraterna Alva Myrdal och Maj-Britt Theorin som båda arbetar med nedrustningsfrågor. De träffade många enskilda människor.

Gemenskapen Omkretsen i Stockholm arrangerade tre möten där Gita och Anthony delade med sig av sina erfarenheter, under allmänna former, där alla deltagare utbytte tankar.

Bertil Kuhlemann, en av initiativtagarna till Omkretsen, till vardags verksam på Ingenjörsvetenskapsakademien, kommenterar:

– Det var mycket fint att träffa Gita och Anthony. Vi samtalade till exempel om hur man kan verka för den nya tidsåldern utan att falla in i gamla mönster: De var positiva till vår idé att inte göra Omkretsen till en organisation med medlemskap och medlemsavgifter, stadgar och så vidare. Vi upplever att man är medlem i gemenskapen Omkretsen i den grad man själv arbetar för helheten. Man är delaktig när man arbetar i Omkretsens anda.

– Vi hade också samtal om människors rädsla, en rädsla som får oss att bygga upp försvarsmekanismer, till exempel krigsförsvar, och andra former av försvar mot hotet från omvärlden.

Gita och Anthony:

– Vi upplevde under alla dessa möten med människor en gemensam inriktning, en önskan att komma tillrätta med den globala kris vi nu genomgår, en önskan att göra vår del av arbetet med att lösa upp-
spänningarna i världen, att bygga upp en stark opinion för nedrustning jorden runt, så att vi kan inträda i en ny, underbar tidsålder där sant broderskap och inre upplysning råder.

BARNDOMSINTRYCK FRÅN ASIEN

Både Gita och Anthony har som barn bott i Asien. Gita föddes år 1931 av danska föräldrar, men tillbringade de fem första åren av sitt liv i en liten primitiv by på landsbygden i södra Indien. Hennes far verkade där som missionär och modern som sjuksköterska bland de fattiga. Gita var det enda vita barnet i byn, och hennes första språk var tamil-språket. Så kom det sig att hon under sina första barndomsår levde i Indiens tankevärld och kultur. De tidiga intrycken från atmosfären och det dagliga livet i Indien kom att sätta en djup prägel på henne och fick stor betydelse för hennes fortsatta utveckling.

Vid sex års ålder, då familjen flyttade till Bornholm, kände Gita det som om hon inte hörde hemma i

jordelivet. En dag steg förtvivlan upp inom henne. Hon sprang ut i skogen och ropade högt till Gud:

– Ta mej tillbaka! Jag vill inte vara här! Människorna dör ju här! Hon förnam ett svar:

– Jo, det är meningen att du ska leva här.

– Men varför dör de här?

– Det är ingen som dör, de upplever det bara så.

Från den dagen accepterade Gita att hon levde på jorden, och sedan dess har hon strävat efter djupare insikt om tillvarons mening.

Anthony föddes år 1912 som prins av Sarawak, ett land på norra Borneo, Malaysia numera. Hans förfader sir James Brooke blev år 1841 landets förste vite raja, och familjen regerade landet i tre generationer. Anthony regerade Sarawak under en period på 30-talet, och efter andra världskrigets slut kämpade han sida vid sida med landets folkrörelse för att förhindra att landet blev brittisk koloni. Det lyckades inte, utan landet styrdes av Storbritannien under 17 år, och först när Sarawak år 1963 blev en del av Malaysia, kunde Anthony återvända dit.

Under trettio år har Anthony arbetat för att överbrygga gränserna mellan nationer, raser och religiösa riktningar och deltagit i att bygga upp ett nät av kontakter över dessa gränser, med målsättningen att skapa en värld där det råder fred, rättvisa och demokrati för alla, inte bara för ett privilegierat fåtal. År 1960 arrangerade han World Peoples Conference (konferens för världens folk) i Genève och har sedan fortsatt att vara aktiv i internationellt fredsarbete och i andra ideella rörelser.

Anthony och Gita har bildat stiftelsen Peace Through Unity – Fred genom enhet – en internationell sammanslutning med syfte att åstadkomma fred och rättvisa på jorden.

Adress: Peace Through Unity, The Close, Addington Park, Nr. Maidstone, Kent ME 19 5BL, Storbritannien.

Välkomna till vårt bibliotek

Teosofiska Samfundet Pasadena

Sveavägen 45, 1 tr., Stockholm
Vi har ett rikhaltigt urval av såväl teosofisk som filosofisk litteratur.
Öppet sept.–maj: månd–torsd 15.30–17.30.

Försäljning av vår litteratur sker genom Rönnells Antikvariat, Birger Jarlsgatan 32, 114 29 Stockholm, tel. 08/11 54 11, 20 21 63.

Minnespanorama i dödens närhet

Att människor i plötslig dödsfara ibland ser hela sitt förgångna liv passera revy som på en filmduk är ett känt faktum.

1871 klättrade den schweiziske geologen Albert Heim i Alperna, halkade och föll cirka 20 meter ned på en snötäckt klippavsats. Han skrev senare:

"Jag såg hela mitt förgångna liv utspela sig i många bilder, liksom på en scen på något avstånd från mig. Jag såg mig själv som huvudpersonen i föreställningen. Allting var liksom förklarat i ett himmelskt ljus, och allting var vackert utan sorg, utan ängslan och utan plåga. Minnet av mycket tragiska upplevelser jag haft var klart men inte dystert. Jag kände ingen kamp eller strid; kampen hade förvandlats till kärlek. Upphöjda och harmoniska tankar dominerade och förenade de enskilda bilderna, och liksom storlagen musik svepte ett gudomligt lugn genom min själ."

Heim slogs medvetslös mot snön, men kvicknade snart till. Det han hade upplevt, medan han föll, fascinerade honom så att han sedan samlade berättelser från andra människor som hade varit nära döden – 95 procent av dessa hade haft upplevelser liknande hans egna.

I början av 1970-talet gjorde en psykiater, dr Russell Noyes, en undersökning av personer som plötsligt, oväntat befunnit sig i dödsfara. Han fann att sådana människor upplever tre faser: motstånd, panoramisk översikt av livet samt transcendens. I den första fasen kämpar de frenetiskt mot den hotande döden, men när deras chanser att överleva försvinner, inträder ett tillstånd av frid och lugn. Den andra fasen karaktäriseras av ett utanförkroppsligt tillstånd och ofta ögonblickligt panorama över det förgångna livet. Därefter följer i allmänhet ett mystiskt medvetan-
detillstånd, där en känsla av transcendens över rum och tid är vanlig.

Även Kübler-Ross, Raymond Moody, Karlis Osis, Erlendur Haraldsson och Robert Crookall har konstaterat upplevelser av panoramiskt minne hos människor i dödens närhet.

Källa: En artikel av F. Gordon Greene i vårumret 1980 av den amerikanska parapsykologiska tidskriften Theta, specialiserad på dödens gåta.

GURUER GURUER GURUER

Om vår tids främsta guruer informerar missionsteologen
JOHANNES AAGAARD i tidskriften Up-Date.

Up-Date är en engelskspråkig tidskrift som utges av Dialogue Center i Århus. Den behandlar nya religiösa rörelser och redigeras av framför allt Johannes Aagaard. Nr 3, 1980, upptas helt av en artikel av Aagaard med rubriken Who is who in guruism?, dvs vem är vem inom guruismen?

Aagaard skriver att bland de nya religiösa rörelserna i vår tid utgör "guruismen" den viktigaste strömningen, ett faktum som ännu är okänt för de flesta. Mindre betydelsefulla halvkristna rörelser som Kärleksfamiljen, Unification Church och liknande tenderar att dra till sig uppmärksamheten, medan de viktigaste rörelserna ignoreras.

Det är "guruerna" som utgör det verkliga problemet i dag, anser Aagaard, som är missionsteolog och ser de nya rörelserna från ett kristet perspektiv. Hans översikt av "guruismen" är starkt vinklad. Han uppehåller sig gärna vid sådana detaljer i lärorna som verkar besynnerliga eller fränstötande på en västerlänning men lyfter inte gärna fram det som är fint och djupt, möjligen beroende på att han som kristen inte riktigt kan förstå det. Detta hindrar dock inte att översikten är intressant, och vi har gjort ett utförligt referat av den. Läs det med kritisk blick! Ta inte allt för givet! Våra egna kommentarer är i texten satta inom parentes.

Aagaard upplyser att österländsk religiös mission i väst började efter 1893, när Vivekananda startade Ramakrishnamissionen, sedan han haft sitt uppmärksammade framträdande på världsreligionskongressen i Chicago. Men dessförinnan hade Teosofiska Samfundet, lett av Madame Blavatsky, börjat missionera för österländsk tro i väst.

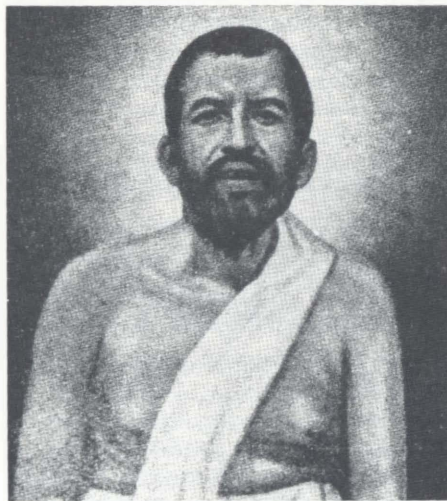
RAMAKRISHNAMISSIONEN
Ramakrishnamissionen sattes igång efter Ramakrishnas död under ledning av hans änka Sarada Devi, Modern kallad, och av Vivekananda.

Aagaard skriver att Ramakrishna ofta uppfattas som en syntetiserare, eftersom han följde flera olika andliga läror, men att detta är missvisande, ty Ramakrishna var först och främst en tantrisk swami och guru.

Ramakrishna betraktade sin hustru som en manifestation av den Gudomliga Modern, en uppfattning som också hans efterföljare antagit. Det var därför naturligt att hon övertog den andliga ledningen efter Ramakrishnas död, tillsammans med Vivekananda.

Ramakrishnamissionen växer knappast längre, men det finns fortfarande Vedanta-centra utspridda över hela världen, vilka står under ledning av swamier som sänts ut av Ramakrishnamissionen.

(Ramakrishnamissionen har ingen gren i Sverige, men här finns enstaka medlemmar.)

Ramakrishna

Efter Ramakrishnamissionen kom swami Yogananda med Self-Realization Fellowship och swami Sivananda med Divine Life Society.

YOGANANDA

Paramahansa Yogananda, (1893 – 1955) författare till den välkända boken Mitt liv som yogi, kom till USA 1920 och grundade Self-Realization Fellowship för mission i västerlandet. Han är en representant för kriya-yoga, en yogatyp som har karakteriserats som handlingens yoga och självreningens yoga genom tjänande eller dyrkan.

I en skrift om kriya-yoga står det: "Syftet med kriya-yoga är att förvandla hela ditt liv, att förvandla ditt liv till att ständigt uttrycka glädje, sällhet och visdom."

En huvudsak inom kriya-yoga är en "mental andningsteknik", varigenom livskraften flyttas från andningen till det inre kosmos' högre aktiviteter.

Yogananda beskriver sin teknik som "en yogateknik, utlärdd av Lahiri Mahasaya, vilken stillar sinnenas tumult och gör det möjligt för människan att uppnå en ständigt ökande identitet med det kosmiska medvetandet".

Yogananda karakteriserar kriya-yoga som en "genväg" eller som "flygmetoden" inom yoga. Den är "en enkel, psykofysiologisk metod genom vilken det mänskliga blodet befrias från kolsyra och laddas upp med syre. Atomerna i detta syretillskott förvandlas till livsström för att föryngra hjärnan och ryggradscentra."

Efter Yoganandas död övertogs ledningen av rörelsen av hans "Matiji" Sri Daya Mata, dvs Medkännans Moder.

Yogananda

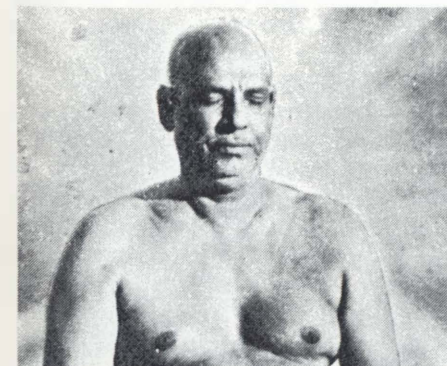
SIVANANDA

Swami Sivananda, 1887 – 1963, var en syntetiserare som förenade skilda yogaformer i ett system. I många delar av världen finns Divine Life Societies eller Sivananda Yoga Communities, knutna till swami Sivanandas undervisning. Flera välkända guruer som reser runt i världen är hans efterföljare.

Det har sagts att de speciella bidrag som Sivananda gett filosofin är att han bekräftat idén om andens enhet och att materiella värden kan sublimeras till andliga värden och att man kan erfara Gud som materiens och själens innersta verklighet samt deras identitet i det upplysta inre tillståndet nirvikalpa samadhi.

Kundalini-kraften (en andlig kraft som finns hos alla människor men ligger i dvala hos de flesta) har stor betydelse för många yogier, så också för Sivananda. Han ansåg att kundalini, den upprätthållande kraften, var den grund på vilken yogavetenskapen vilade.

Sivananda har haft många framstående lärjungar, sådana som Krishnanda, Chidananda, Dayananda och Satchitananda. En viss Omkarananda levde i 20 år hos Sivananda i Rishikesh och verkade senare i Schweiz. Han erkänns inte av Sivananda-organisationen. 1979 dömdes han i Schweiz till 14 års fängelse, främst på grund av våldshandlingar och mordförsök.

Sivananda

Vedanta

Vedantafilosofin finns i litet olika varianter som en kärna i de flesta "gururörelser". För att ge dem av våra läsare som är obekanta med Vedanta en aning om dessa tankar om verkligheten, citerar vi från Ordförklaringarna i Vivekanandas Ingivelsens ord (Proprius förlag).

"Vedanta Fulländad kunskap. Enligt Vedanta är intet verkligt utom Brahman.

Brahman Den högsta verkligheten enligt Vedantafilosofin. De tidiga indoariska tänkarna upplevde, att allt liv är Ett Enda, 'som i sin famn håller allt som blivit till'. Det genomtränger världsallet och förblir på samma gång bortom det. Allt levande och allt icke levande är inneslutet i Det. Gudar, Människor och djur är delar av Det. Som det alltomfattande oföränderligt Verkliga kallas Det Brahman. Som den oförstörbara delen i skapade varelser kallas Det Atman. Ordet Brahman kommer från roten *brih*, som betyder att växa, att vidga. Dess storhet, Dess strålgång, Dess vidd kan inte mätas. Det Högsta Brahman, som är utan egenskaper – *Nirguna Brahman* – kan inte beskrivas med ord. Det liknar ett hav utan vågor. Det kallas i Upanishaderna *Det*. När detta Brahman utan form antar form av Gud, själen och världen, av skapare, uppehållare och förstörare, kallas Det *Saguna Brahman* – Brahman med egenskaper. Denna personliga aspekt av gudomen kallas i Upanishaderna 'Han'. En människa, som upplevt Det Högsta Brahman föds inte på nytt till okunnighetens värld. När hon erfarit det beaktliga i begreppen tid, rum och orsakssammanhang, blir hon aldrig mer dragen in under deras valde. Det betyder inte, att hon inte mer finns till, tvärtom, hon blir ett med Brahman, när hon vaknar upp från drömmen om ett enskilt jag, som gäckt henne. Brahman och Atman är de grundpelare, på vilka den hinduiska filosofins hela byggnad vilar.

Atman Jaget eller Den Högsta Själens, som enligt det icke-dualistiska Vedanta är ett med den enskilda själen.

Upanishadernas okända siare och tänkare sade: 'Djupt i det innersta bakom de skiftande intrycken – skilt från dem, ovan dem – finns ständigt ett tyst vittne.' Detta kallade de Atman eller Jaget.

De sade, att Atman finns i alla varelser, i träden, i fåglarna och däggdjuren. 'I alltings hjärta – vad det än är – dväls Jaget; Atman.'

'Djupt i den föränderliga yttervärldens hjärta finns en oföränderlig Verklighet – Brahman. Djupt i det föränderliga inre livet finns en oföränderlig Verklighet – Atman.' Med detta menas inte två verkligheter; Upanishadernas tänkare säger, att Atman och Brahman är ett och detsamma. Denna djupa sanning är uttryckt i orden TAT TVAM ASI – Du är Det.

Samadhi Ordagrant: att förenas med, att nå upp till. Ett tillstånd av inre upplysning, där människan upplever sin egen gudomliga natur, sin samhörighet med gudomen. Den som upplever *savikalpa samadhi* har ännu kvar medvetandet om subjekt och objekt. Den högsta formen av samadhi, *nirvikalpa samadhi*, kan endast erfaras genom koncentration och intuition. Den som når därhän står ansikte mot ansikte med en levande Verklighet, som tanken inte kan nå.

Nirvana Det slutliga uppgåendet i Brahman eller den allgenomträngande Verkligheten som uppnås genom utplånandet av det enskilda jaget.

Karakteristiskt för hinduiska religionsformer är även ett vegetariskt levnadssätt. Detta grundar sig på

"*Ahimsa* Icke-våld. Att icke skada."

Tron på ett själarnas eviga kretslopp av födelse – död – återfödelse, en "själavandring", är också vanlig inom "gururörelserna". Denna lära, reinkarnationsläran, kopplas samman med en lära om "sådd och skörd", karma, som säger att hur en människa är i ett liv avgör hur hon får det i kommande liv. I svåra fall kan man återfödas som djur. Fast i väst tänker man sig helst återfödelse i mänsklig gestalt.

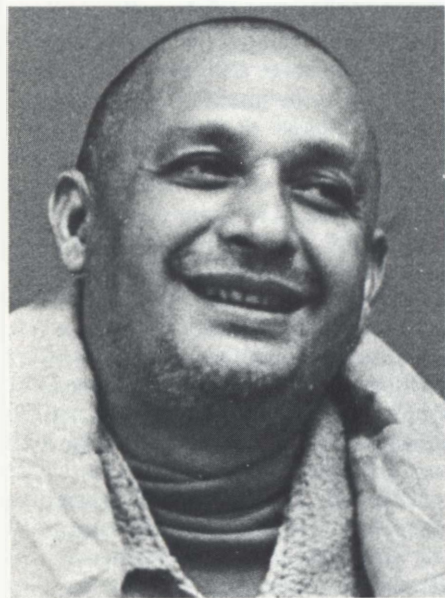
SATYANANDA

Swami Satyananda Saraswati, som verkar i Sivanandas efterföljd, är en mycket aktiv guru. Han strävar efter att inom International Yoga Fellowship förena de skilda grenarna av de vanliga hinduiska missionsrörelserna. Han är den ledande gestalten bakom den årliga World Congress of Yoga, som äger rum i olika delar av världen (1977 hölls den i Stockholm).

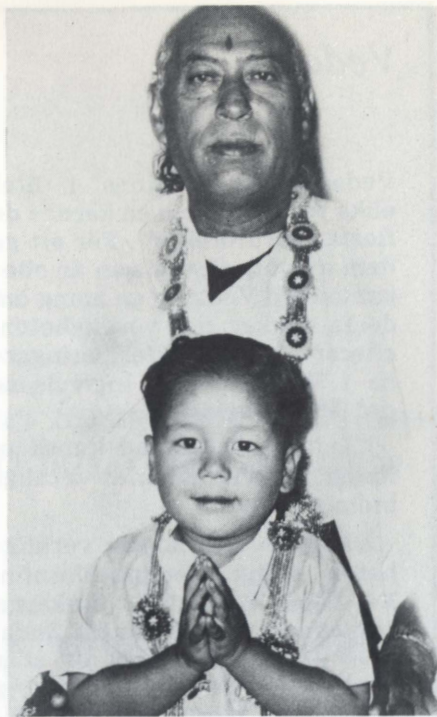
Från sitt center Bihar School of Yoga i Bihar, Indien, har han förmodligen större inflytande över de tantriska missionsrörelserna än någon annan person. Han "opererar genom ambassadörer" – skriver Aagaard – vilka arbetar fristående men "är delar av den totala missionen". (På en presskonferens i Stockholm 1977 sa Satyananda själv att indiska yogalärare i väst inte avser att vinna proselyter. De ser sig inte som missionärer vilka vill omvända västerlänningar till orientalisk tro. De tar emot dem som vill lära sig yoga och meditation och lämnar de andra i fred. Han framhöll också att yoga för en kristen kan innebära en fördjupning av dennes religion.)

I Nordeuropa har Satyananda en framstående dansk elev, swami Janakananda Saraswati, som bygger "ett yoga-imperium" i de skandinaviska länderna och England och har fått ett betydande inflytande. (Skandinavisk Yoga- och Meditationsskola, Dalagatan 32, 113 24 Stockholm.)

En oberoende yogi som samarbetar med Satyananda i hans World Congress of Yoga är dr Mishra. Han reser en del (och har besökt Sverige) men är huvudsakligen verksam i Förenta staterna.

Satyananda

Sri Hans och hans son, den blivande Guru Maharaj Ji.

GURU MAHARAJ JI

Divine Light Mission har varit en av de mest sensationella gururörelserna, eftersom den har letts av en pojkguru, Guru Maharaj Ji (född 1957) som säger sig vara "Universums Herre". Inom DLM betraktas guru och gud som ett och samma. Gurun dyrkas utan reservationer som gud. (Så framställer Aagaard det. Guru Maharaj Ji själv har dock sagt att han inte är Gud, men "fullkomlig mästare".)

DLM började i Indien 1960, när Divya Sandesh Parishad grundades. Under de sex första åren ledades organisationen av Sri Hans, fader till Guru Maharaj Ji.

Sri Hans var en omstridd gestalt i Indien, bland annat på grund av att han ansåg sig stå över alla gudar: "Herren Rama var en inkarnation av Gud, med 14 slags gudomliga krafter, Herren Krishna var en inkarnation av Gud med 16 slags gudomliga krafter, men jag är fullkomlig med alla de 64 gudomliga krafterna."

Vid åtta års ålder efterträdde Guru Maharaj Ji sin fader 1966. 1969 startade missionen i väst, 1971 kom pojkgurun själv till England och Förenta staterna, 1973 nåddes en topp i framgångarna, då det fanns 480 centra i hela världen, varav 284 i USA.

Till en början stod Guru Maharaj Jis familj helt bakom honom, men numer har hans moder och två av de tre bröderna tagit avstånd från honom. Detta har dock inte spierat hans organisation.

(DLM, Brahegatan 42, 114 24 Stockholm.)

MUKTANANDA

Swami Muktananda, född 1908, är en så kallad siddha yogi. En sådan anses ha övernaturliga krafter, så kallade siddhis, genom bruket av hatha-yoga-tekniker.

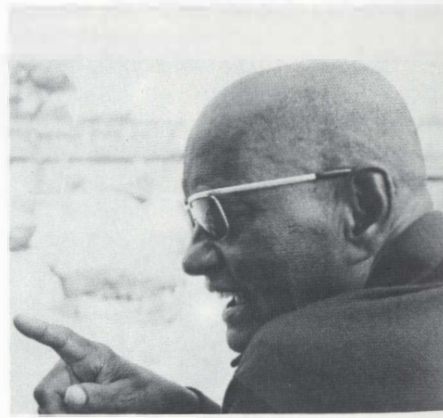
Såväl inom kriya yoga som inom siddha yoga, liksom i all tantrisk religion, sätts likhetstecken mellan guru och gud, men inom siddha yoga är dyrkan av gurun särskilt stark, och guruns kraft anses kunna överföras till lärjungarna genom en blick eller genom beröring. Detta kallas shaktipat.

Muktananda, som ofta kallas Baba, ingår i en tradition av babas, heliga män, i Indien. I den traditionen finns sådana stora personligheter som Meher Baba och Hariakhan Baba. Neem Karoli Baba har blivit berömd som den amerikanska gurun Ram Dass' (f d professor Richard Alpert) guru. Dessa babas representerar en tradition av oorganiserade religiösa personligheter som haft inflytande över både kriya-yoga och siddha-yoga.

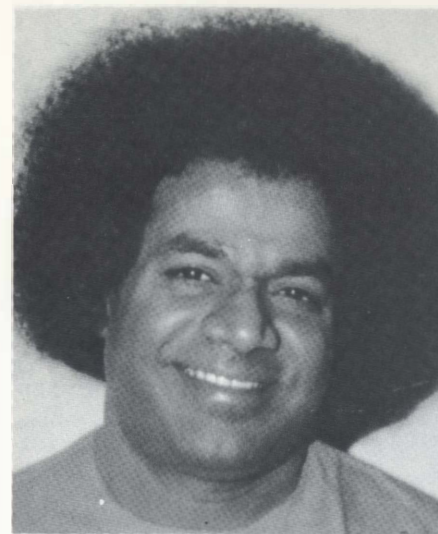
Muktananda tycks ha mött Sai Baba av Shirdi, när han var liten pojke, och blivit djupt påverkad av honom. Han talar alltid om honom som Gud. Muktananda är en Shiva-Shakti-guru. Enligt den läran är gurun ett direkt uttryck för Shivas verklighet. Guruns fysiska form blir föremål för meditation och dyrkan. Ens guru är alla gudars gud, och man skall inte dyrka någon annan gudomlighet än Gurun. Gurun är alltså Shiva, och han är också ens make eller maka, ens eget liv, ens eget själv. Det finns ingenting högre än gurun, och lärjungen bör offra allting för gurun. Muktananda är världens orsak: världen existerar på grund av honom. Därför skall lärjungen upprepa guruns namn, meditera på hans fysiska form och förbli vid guruns fötter som är porten till frigörelse.

Att meditera på gurun innebär att bli ett med gurun.

(Siddha Yoga Dham, Kapellgränd 17A, 116 21 Stockholm.)

Muktananda

Sai Baba

SATHYA SAI BABA

Sathya Sai Baba, född 1926, ser sig som en ny inkarnation av Sai Baba av Shirdi. Han är i högre grad än någon annan guru en mirakelman som utför märkliga underverk. Han frambringar bland annat en grå aska, vibhuti, vilken betraktas med stor vördnad av anhängarna och används som ett healingmedel.

Det finns Sai Baba-centra utanför Indien, men de har inte uppstått som följd av organiserad mission utan på grund av den djupa tro på honom som många människor har.

Om sig själv säger Sai Baba: "Jag är Gud... jag är en Gudomlig Inkarnation, samma som Rama, Krishna, Kristus. Jag är Avataren." – "Min kraft är gudomlig och har inga gränser. Jag har makten att göra jorden till himmel och himlen till jord, men jag gör det inte, eftersom det inte finns något skäl till det... Jag känner inga hinder, och det finns ingen kraft, naturlig eller övernaturlig, som kan stoppa mig eller min mission."

(Satya Sai Center, Box 5064, 591 05 Motala)

NARAYANANANDA

Swami Narayananda kommer ursprungligen från Ramakrishna-missionen. Han lämnade denna 1936, när hans guru dog, och startade sin egen Yoga Trust. Han är företrädesvis verksam i Skandinavien och Tyskland men har ashrammer även i Indien.

Både i Indien och Danmark har hans halv-tantriska övningar orsakat uppståndelse och gett upphov till livliga diskussioner av hans teori och praktik. (Han har anklagats för att regelbundet ha överträtt det celibatbud som är en kärnpunkt i hans lära.

N.U. Yoga Ashrama, Vekalund, 310 81 Långaryd.)

ANANDA MURTI

Ananda Murti, född 1921 och "Baba" för sina anhängare, har grundat (den andliga och sociala) rörelsen Ananda Marga, "sällhetens väg", som finns i många länder. Den har en (politisk) dotterorganisation PROUT, Progressive Utilization Theory.

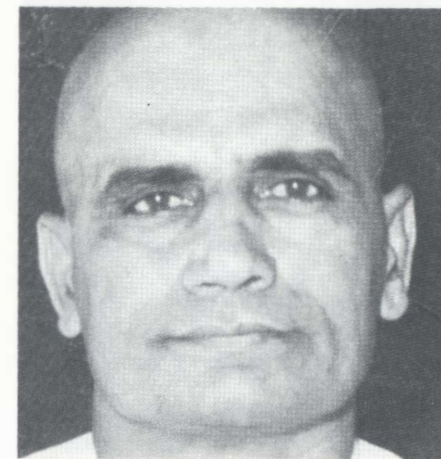
Ananda Murti betraktas som en gudsinkarnation, Tarak Brahma, en tredje inkarnation efter Shiva och Krishna. Som gud kräver han absolut lydnad av sina anhängare. (Men rörelsens pressekreterare sa till Sökaren 1979 att Ananda Murti aldrig påstått sig vara Gud. Däremot anses han vara gudomlig i den meningen att han är en stor andlig personlighet.)

Ananda Marga grundades 1955 och är centrerad på Ananda Murtis person. Organisationens politiska ideologi innebär att en elit av "sadvipras" skall styra världen. (Så refererar Aagaard deras uppfattning, men en framstående representant för PROUT, Tadbhavananda, har sagt till Sökaren att sadvipras inte skall regera utan vara lärare. Pressekreteraren sa att sadvipras skall ha en överseende, kontrollerande funktion, inte politisk makt.)

1971 arresterades Ananda Murti i Indien, misstänkt för anstiftan till mord, och sattes i fängelse. 1973 internerades en grupp Ananda Marga-ledare och många av organisationens institutioner stängdes. 1975 förklarades hela organisationen olaglig av Indira Gandhi. 1976 befanns Ananda Murti skyldig till anstiftan av mord och dömdes till fängelse, där han ofta hungerstrejkade. 1978 (efter Indira Gandhis fall) frigavs han dock och återtog ledningen av rörelsen (som åter är tillåten).

Ett antal medlemmar av Ananda Marga brände sig till döds för att rikta världens uppmärksamhet på behandlingen av Ananda Murti.

(Ananda Marga, Stamgatan 30, 125 39 Älvsjö.)

Narayananda

Ananda Murti

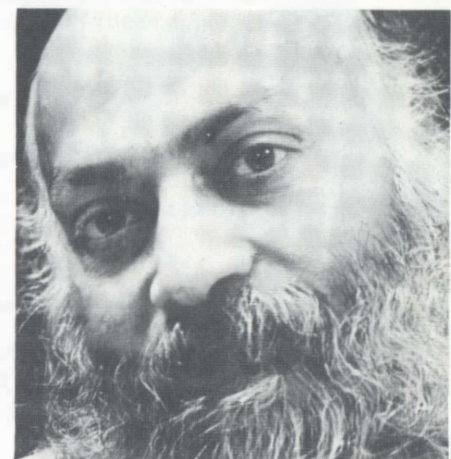
BHAGWAN RAJNEESH

Bhagwan Rajneesh är en synkretistisk guru, fastän i grund och botten en tantrisk siddha-yogi. Han har utvecklat sin egen Hu-meditation, som i sig förenar moderna terapimetoder med element från Zen, sufismen och även kristendomen.

Han vill ge människor en väg för personlighetsutveckling, visa hur verkliga människor kan bli till. I det sammanhanget är sexualiteten viktig, eftersom den kan omformas till andlighet. Han talar om "samadhi i samlag", om det "samadhi som lyser som en blixtnytt i samlaget". (Samadhi är ett tillstånd av inre upplysning, där människan upplever sin egen gudomliga natur och enhet med gudomen.) En djup och varaktig upplevelse av detta skall uppnås genom meditation. För den skall förespråkas Bhagwan Rajneesh celibat, som är den inkarnerade gudomlighetens tillstånd.

Den lust som finns inom oss skall bli den stegen som leder till kärlekens tempel... och en utmaning till oss att sträva efter super-medvetande.

(c/o Swami Prem Muktesh, Blekingegatan 8, 116 56 Stockholm.)

Rajneesh

AUROBINDO

Sri Aurobindo hade ingen guru och blev aldrig initierad i någon andlig orden. Han erhöi dock viss andlig ledning 1907 av Yogi Vishnu Bhaskar Lele av vilken han lärde sig den Upphöjda Brahmans absoluta tystnad och oändliga ro, bortom tid och rum. Han tog även intryck av Vivekananda.

Aurobindo ville förena flera yogaläror i sin egen "integrala yoga".

Aurobindo gick sin egen väg. Han beslöt att "se Gud ansikte mot ansikte" och på så sätt erhålla siddhi. Han försökte göra sig till "Herrens automatist" i det han ställde sig helt till det gudomligas förfogande.

Karakteristisk för Aurobindos lära är idén om det *supermind*, högsta medvetande, som envar kan utvecklas till. Den som har supermind ser verkligheten på ett nytt sätt, och lever på ett nytt sätt. (Han är en högre form av människa.)

Aurobindo utvecklades genom hela sitt liv och använde all sin kraft för att föra ned sanningen på materiens nivå. Han ställde sig själv till förfogande som ett laboratorium med syftet att bli den förste med supermind i denna världen.

Han eftersträvade ett medvetande, ett sanningens ljus, en gudomlig verklighet som skulle höja det mänskliga medvetandet och förvandla allting på jorden.

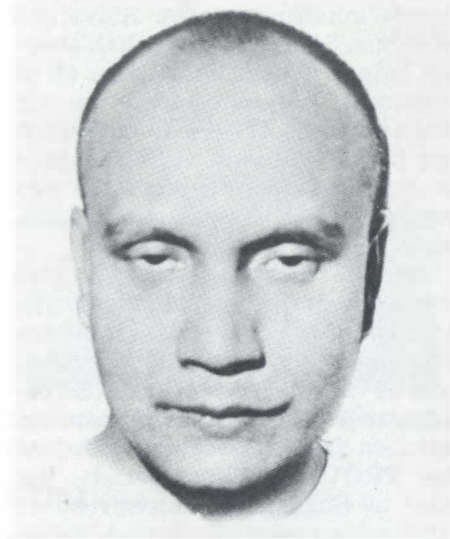
Den 24 november 1924 anses han ha uppnått ett övermedvetande, "Krishnamedvetandet" – "det gudomliga nedsteg på jorden" – men det var inte det eftersträvade supermedvetandet, ty det uppnådde han aldrig innan han dog, 1950, men själva döden uppfattades som en del av den slutliga segern.

Aurobindo

Efter honom tog hans hustru, Mira Richard, kallad "Modern", över ledningen av rörelsen, både som administrativ ledare och som guru. Hon blev i praktiken det förväntade supermedvetandet, men alltid som ett slags skugga av Aurobindos kraft.

(Auroville International, Ravlundas 29, 270 57 Kivik.)

Chinmoy

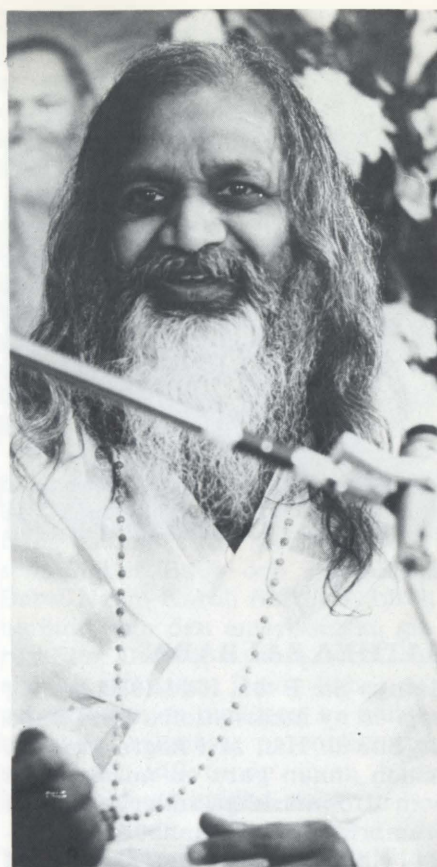
SRI CHINMOY

Sri Chinmoy levde 20 år med Aurobindo, men lämnade denne för att bli apostel för siddha yoga i väst. 1965 kom han till USA. Han tjänstgör i FN:s meditationsrum i New York, har skrivit hundratals böcker, tusentals dikter och sånger och utfört enorma mängder målningar och musikaliska kompositioner.

(c/o Angerud, Sturegatan 19A, 752 23 Uppsala.)

Mira Richard

Mahesh

MAHARISHI MAHESH YOGI

Den rörelse som är känd som TM, transcendental meditation, började 1958, när en dittills okänd indier, född 1917, som kallade sig Maharishi Mahesh Yogi startade organisationen Spiritual Regeneration Movement med syfte att andligt pånyttföda världen.

TM-rörelsen har blivit den största av gururörelserna. Mer än tre miljoner människor torde ha blivit initierade.

Maharishi har aldrig kallat sig swami och tycks aldrig ha varit en andlig person i den indiska meningen av ordet. Han har varit brahmachari, dvs munknovis, en som lever i celibat, och han har haft utslutande administrativa uppgifter inom den andliga orden han tillhört och vars nuvarande ledare inte erkänner honom.

TM-rörelsen kallas sedan 1970 Science of Creative Intelligence, dvs vetenskapen om den skapande intelligensen. (Det andliga, religiösa draget har tonats ned.)

TM-metoden innebär att ett mantra, ord, upprepas mentalt. Maharishi krakteriserar TM som "den mekaniska vägen till gudsförverkligande". Metoden sägs bland annat göra människor mer aktiva och effektiva.

(MIKI, Skeppargatan 6, 114 32 Stockholm.)

PRABHUPADA

A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada kom till USA 1965 och startade den rörelse som nu kallas Hare Krishna men vars officiella namn är ISKCON, International Society for Krishna Consciousness. Han tillhörde Gaudiya-missionen, vilken grundades 1886 som en förnyelse av Visva-Vaisnav Raj Sabha.

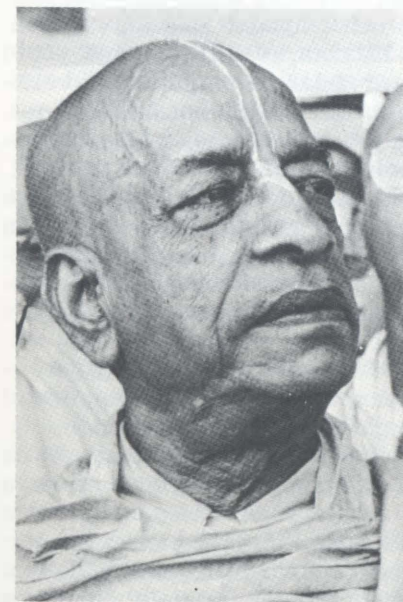
Hare Krishna-rörelsen strävar efter att återupprätta de gamla vediska levnadsidealerna, "the sanathana dharma", den eviga livsvägen.

ISKCON är känt för sjungandet av Krishnas och Ramas namn, för dans, sång och spel på gator och torg och för medlemmarnas vediska dräkter. De manliga medlemmarna har rakat huvud.

Upplevelsen av frigörelse och frälsning torde äga rum mer i ett extatiskt tillstånd än under meditation så som är vanligt inom guru-rörelser.

Hare Krishna-medlemmarna har som regel dragit sig tillbaka från det vanliga samhället och bildat små alternativa samhällen, där de betjänar sina gudar och strävar efter befrielse från både världsliga nöjen och världslig oro.

(ISKCON, Korsnäs gård, 140 32 Grödinge.)

Prabhupada.

Ovanstående text, utom det inom parentes satta, är ett något positivt vinklat referat av Johannes Aagards artikel Who is who in guruism? i tidskriften Up-Date, nr 3, 1980. Adressen till Up-Date är: Dialogue Center, Kløvermarksvej 4, DK-8200 Århus N. Danmark.

Kommentarer uppmuntras.

ALTERNATIV TRO 1 OCH 2

Red: Sven Magnusson

Andra trosformer än de etablerade kristna, beskrivna av deras egna anhängare. Första delen behandlar buddhism, hinduism, islam, baha'i och sufism. Andra delen behandlar mystik, meditation, spiritualism, teosofi, antroposofi, ockultism, esoterik, former av kristen tro och scientologi. 56:25 per volym. Best-nr del 1 229-2, del 2 243-8

RELIGIONSKUNSKAP

Per Beskow

Ny aktualiserad upplaga med en rad nya avsnitt: t.ex. om invandrare, icke-kristna religioner i Västerlandet samt livsåskådningsfrågor. Det enda fullständiga läromedlet i sitt slag. Best-nr 360-4 107:50

BHAGAVAD-GITA

Övers: Olov Jonasson, kommentarer av W.Q. Judge

Den del av Indiens nationalepos Mahabharata som blivit mest läst, begrundad och älskad både i öst och väst. En klassiker i vackert utförande.

Hft 46:–, inb. 63:–

Best-nr 279-9, inb 288-8

Priserna
inkl. moms
23,46%

MIRABAI SÄNGER TILL HERREN KRISHNA

översatta av Björn Sahlin

Den indiska prinsessan Mirabai, som levde på 1500-talet, tillhör Indiens klassiska litteratur och sjungs i de mest skilda sammanhang. Hennes hängivenhet för Gud var okuvlig trots alla yttre hinder och hennes sånger är spontana, enkla och djupt fromma. Illustrerad. (Våren 1981) Best-nr 366-3

RAMAKRISHNAS SAMTAL,

upptecknade av "M". 25:–

Best-nr 077-0

INGIVELSENS ORD 23:–

Best-nr 100-8

SRI MA, Ramakrishnas hustru

Tre viktiga verk av och om den indiske mystikern, en religiös tänkare och socialreformator; alla översatta av Astrid Setterwall-Angström; inledningar av Hjalmar Sundén. 23:– Best-nr 164-4

BERGSPREDIKAN OCH VEDANTA

Swami Prabhavananda

En studie av kristendomens huvudtankar i belysning av modern indisk filosofi. 18:– Best-nr 076-1

proprius

VÄRTAVÄGEN 35
115 29 STOCKHOLM
TEL: 08-609602/609646 order: 08-213357

TILLSAMMAN

Av Åsa Freij

Någonstans inom oss är vi alltid tillsammans,
någonstans inom oss kan vår kärlek aldrig fly.
Någonstans
o någonstans
har alla tågen gått och alla klockor stannat:
någonstans inom oss är vi alltid här och nu,
är vi alltid du intill förväxling och förblandning,
är vi plötsligt undrans under och förvandling,
brytande havsvåg, roseneld och snö.

Ur Arioso av Erik Lindegren.

Någonstans inom oss är vi alltid tillsammans... De flesta av oss tycker att dessa ord är vackra, djupa, och på ett självklart sätt tar vi dem till oss, tar dem på allvar. Vi känner intuitivt att de uttrycker ett slags sanning. De slår an en sträng inom oss.

Om vi lämnar den direkta,oreflekterade upplevelsen och börjar tänka efter vad innebörden i de där orden kan vara, då kanske vi avfärdar dem som "bara" en känsla eller som en romantisk fantasi. Men om vi söker vidare med hjälp av den glimt som dikten gett oss, vad finner vi då? Kan det verkligen vara så att vi alltid är tillsammans någonstans inom oss?

Jag beslöt en dag att ta reda på det. Jag packade mitt knyte med frågor, tvivel och kritik, men också med hopp och förväntan samt mycken längtan och nyfikenhet och tog vandringsstaven och gav mig in i världen för att finna sanningen.

Det blev en ovanlig reportageresa bland minnen och associationer, fragment ur böcker och artiklar, tankar och känslor.

Bland de märkligaste upplevelserna på den inre resan var ett minne från USA. Jag deltog där i en kongressvecka i den "nya tidsålderns" anda med bland annat en tre dagars intensivövning under fullkomlig tystnad. De enda ord som

yttrades var under själva övningen. Då samlades deltagarna två och två, varvid den ene frågade den andre: "Vem är du?" Den tillfrågade skulle då så ärligt och fritt som möjligt berätta allt som kom upp i hans medvetande medan han såg sin partner i ögonen. Ibland växla- de man partner.

Det var svårt att inte sälla det man sa, och svårt att inte vara generad. Det kändes ovant att stint se någon i ögonen, vara nära någon man inte kände och lyssna till dennes innersta tankar och känslor - samt redogöra för sina egna. Ibland kändes det dumt, ibland blev man arg, ibland allvarlig eller rörd, och ibland ville man fnissa. Ibland sa man saker som rörde det aktuella tillfället, ibland kom det upp minnen från barndomen, misstankar och rädslor, fakta och fantasier. En del ögon tog det tid att vänja sig vid, andra kunde man vila sig i med det-samma.

När man vant sig öppnade man sig och kom varandra nära. (Men när övningen var slut, föll man tillbaka i sin sociala roll och det gamla distansnerande beteendemönstret.)

Några av deltagarna var lika en själv, med liknande temperament och bakgrund. Andra var till synes helt olika. Men det spelade ingen roll - inte under övningen. Och det var detta som var den märkliga upplevelsen: Det fanns ingenting, ingenting som upplevdes som nytt eller främmande. Det fanns ingen känsla, ingen tanke som jag inte kunde ha nickat bekräftande till: Ja, ja, jag vet! Jag förstår!

Allt kände jag igen, allt kunde jag ha sagt själv. Det var som om vi alla hämtade ur samma källa - bara olika saker vid olika tillfällen.

Ofta tänkte jag under de andras berättande: så skulle jag inte beskriva mig just nu, eller: så känns det inte för tillfället. Men någon gång har jag känt det, eller kommer att känna det!

Någonstans inom oss är vi tillsammans. Eller, som Lichtenberg har sagt: "I varje människa finns något av alla människor."

Jag minns också några ord från en vän, som är betydligt längre kommen på insiktens väg än jag. Vi talade om den ångestfyllda känslan av separation, alienation, den förlamande ensamhetsupplevelsen som inte kan övervinnas så länge vi inte uppfattar oss som delar i helheten.

- Tänk efter! sa min vän. Vilken är din upplevelse av tillvaron: *ingenting är jag, men allt är mitt* eller *ingenting är mitt, men allt är jag*? I det första fallet jagar du rastlöst efter "ditt", som du måste fånga - en omöjlig uppgift. I det andra fallet upplever du frid, du har ingenting att jaga efter, och du kan ge obegränsat utan att ändå sakna något, eftersom allt redan är ditt. Du finns i allt, liksom droppen finns i havet och inte går att skilja från havet.

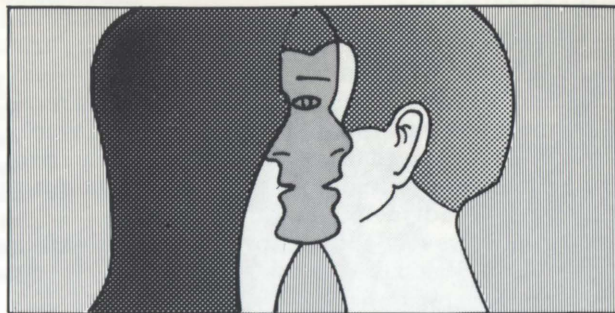
Jag sökte mig också till vetenskapen och frågade: Den här tanken, och känslan, av alltings enhet, att vi alla är delar av en gudomlig verklighet, där ingen ensamhet finns, inga gränser, har den någon vetenskaplig grund?

Jag hittade moderna forskare som säger att det finns en annan verklighetsuppfattning än den materialistiska vetenskapens. Den humanistiske psykologen Carl Rogers från USA till exempel:

- Ju längre vi kommer i vetenskapen, desto närmare kommer vi den gamla andliga mystiken.

Som Vivekanandas mystik: Vi är alla tillsammans *ett*. Det finns bara ett existerande väsen, och detta Enda uppenbarar sig i olika former.

Parapsykologen Tyrrell hade den tanken att det innersta jaget hos varje individ kan vara identiskt med det innersta jaget hos varje annan individ. Det som är botten i mig är också botten i alla andra. Och psykologen Jung talade om ett kollektivt undermedvetet: vi är alla förbundna med varandra på den undermedvetna nivån. Den tanken har även en del parapsykologer tagit upp. Den betyder att vi alla hänger ihop i botten av vårt väsen, liksom alla de små öarna i en skärgård har en gemensam massa under ytan.

Ill. Charles Adkinson

Döda känslan av åtskillnad.
En österländsk visdomsregel

Lär dig att se med samma blick på alla varelser, att se ett enda jag i alla.

Buddha

För den i vilken kärleken bor är hela världen en familj.

Buddha

Detta vittnar jag om: att alla människor är bröder.

Muhammed

I alla människor ser jag mig själv, och det goda eller dåliga som jag säger om mig själv, det säger jag om dem.

Walt Whitman

Det finns troligen, enligt många vetenskapsmän, inte så klara, avgörande gränser mellan människor som vi gärna tror, utan vi är förenade på den undermedvetna nivån. Vi är i någon mån sammanblandade med varandra, går in i varandra, har del i varandra.

Kerstin Anér, som varit före mig och frågat och läst, säger:

- Forskare som stöder en alternativ världsbild vägrar att se världen som om den består av bitar som inte hänger ihop med varandra. De ser i stället människor, natur och världsrymd som en helhet, där varje bit är en återspeglning av den totala världen. Ingen bit är isolerad, och ingen kan undvaras. En sådan syn på världen måste få moraliska och sociala konsekvenser.

Författarinnan Karin Thelander har sagt detta:

- Ensamheten nuförtiden är inte något socialt problem. Den är en sjukdom i vårt sätt att se. Ensam blir man när man uppfattar sig själv som en sorts punkt, och andra som andra punkter. Punkterna kan aldrig nå varandra. - Men det är en synvilla! Om man bara blir fri från den synvillan, då känner man att man aldrig är ensam. Allt hör ihop.

Att känna samhörighet med allt är lycka.

På djupet av våra själar har vi en längtan att förenas, att vara *ett*. Detta är vägen ur kriserna. Bortom kriserna väntar den stora gemenskapen.

Vi vill inte vara ensamma. Vi vill vara tillsammans. Som en brasiliansk indian har sagt: "Ensam är du bara en vattendroppe, tillsammans med dina bröder är du ett vattenfall."

GUD PÅ JORDEN

Några uttalanden, av olika personer, hämtade från en bok, "Golden Age, Kingdom of Satya Sai":

1. "I Bhagavan finner vi det gyllene ideal som kan låta våra religiösa bemödanden och vår andliga strävan gå till fullbordan. Grunden för detta är: för det första, Han är Gud själv som kommit i mänsklig form, och för det andra, Han ger vår religiösa tro näring genom Sin undervisning och sin oförlikneliga uppvisning av de heliga proven."

2. "Bhagavan Sri Satya Baba, inkarnation av Gud, är det mest konkreta och avgörande beviset på Guds medkänsla med Sin skapelse."

3. "Baba är ingen annan än Gud i mänsklig form utan någon begränsning av Hans gudomlighet."

4. "Baba verkar vara ingenting mindre än Gud själv."

5. "Han spränger tidens, rummets etc. alla gränser och är allnärvarande, allvetande och allsmäktig."

6. "När strid, tvedräkt och disharmoni nedtynger jorden, då tar Gud mänsklig form för att visa mänskligheten vägen till kärlek, harmoni och frid."

7. "Sai, Gudomlighetens Högsta Person, alla orsakers orsak, är den ofattbara universella energin."

8. "Bhagavan Baba har tillkännaggett mer än en gång att Han är Gud som kommit till denna världen för att upprätta dharma (rättfärdighet) och att ingen makt på jorden kan hindra den mission som är Hans vilja."

9. "Således har jag mött Gud, Bhagavan Sri Satya Sai Baba."

10. "Låt alla människor samlas och utropa att Gud i mänsklig form vandrar på denna planet."

11. "Vår Herre Sri Satya är ingen mindre än det Högsta Väsendet som är universums Herre."

12. "Gud kommer ned som människa för att tjäna människan. Att den gestaltlösa, namnlösa, eviga kosmiska kraften ikläder sig mänsklig skrud beror helt enkelt på att Han i sin rika barmhärtighet vill rätta en vilsegången mänsklighet och låta en tidsålders döende ande återuppstå."

Det är dr Nassif Isaac som ger oss dessa citat i *Psychic News*, 27 september, 1980.

Säkert är Satya Sai Baba en av vår tids märkligaste religiösa personligheter.

Månadens sökardikt

I ensamheten
uppstår ibland tystnaden
den bara är
bryt den inte genast
lyssna på den
inåt mot ditt centrum
tala inte
inte ens med Gud
bara lyssna och var stilla
och något kommer att börja spira
en spröd blomma
och en svag doft
från tystnadens källa

Eva Jagrell

1	Söndag	1500	Gudstjänst; Munir Berild Kvickargården, Vansgatan 15, Söder	5
2	Måndag	1900	Buddhistisk Meditation med Sona Vetegatan 4 (varje måndag) 08-40 94 27	6
3	Tisdag	1900	Vad är rebirthing? Marianne Thorsell ger en presentation Galleri Medmera, Bellmansg. 20A, 411640	
4	Onsdag	1900	• Grundläggande Buddhism med Sona Varje onsdag Vetegatan 4. Info: 08-40 94 27	
4	Onsdag		Fastkurs i Uppsala - rening för kropp & själ 4-12 feb. ledare: Erit Jenkins, information: 08-25 13 53	
6	Fredag		Re-kreativa kroppsövningar med Peter Sandblad Fredag 13-20, hela lördagen. Apeiron-Institutet 08-111 891	
7	Lördag		Den Högsta Elden, weekendseminarium om 7-8 feb. Martinus Kosmologi, Hälans Hus	
8	Söndag		Fjällgatan 23A, Upplysn. S. Westlund, 08-7673129	
9	Måndag	1930	Schaubergers vattensystem Gösta Eldund Måndagsgruppen, ABF-Huset, Sveavägen 41	7
10	Tisdag	1930	Mitt rike är ej av denna värld Rosenkorsets Gemenskap Fjällgatan 23A, Hälans Hus	
11	Onsdag	1900	• Grundläggande Buddhism med Sona Vetegatan 4, ing från gaveln, Skanstull	
12	Torsdag	9-15/2	Olika Meditationsmetoder lär Anna Bornstein ut under en vecka på Masesgården, Leksand 0247-12231	
13	Fredag		Astrologikurs med Bert Vaga Jonsson 13-15 feb. lär dig snabbt astrologins grunder. Bergsunds Strand, Söder.	
14	Lördag		Information: 08-688489 8500 ♀ ♂	
15	Söndag	1500	Gudstjänst; Jalila Paulson Kvickargården, Vansgatan 15, Söder	
16	Måndag	1900	Buddhistisk meditation med Sona Vetegat. 4, ing fr. gaveln, Skanstull.	8
17	Tisdag	19.00	Sufiafton med Johan Wretman Kvickargården, Vansgatan 15, Söder	
18	Onsdag	1900	• Siddha Meditation Swami Paramananda Hörsalen, Kulturhuset, Stockholm	
19	Torsdag	1800	Mahayana Buddhism "Jaglöshet" av Karma Zopa i Göteborg. Info: Dr Jan Bärmark 031-162086	
20	Fredag	1930	Martinus föreläsning i Jönköping Folkets Hus, Brunnsgatan 13-15, 1Hr.	
21	Lördag	1500	Buddhistisk puja i Malmö, Puja och undervisning The Lotus Buddhist order. Lorensborgsgatan 5	
22	Söndag	21-22/2	Andlig vetenskap som hjälp i vardagen Martinus Kosmologi, KFUM lokalerna i Örebro 08-7673129	
23	Måndag	1900	Buddhistisk meditation med Sona Vetegatan 4, ing från gaveln, Skanstull	9
24	Tisdag	1900	Hatha yoga enl. Iyengars system med Sona varje tisdag med start 3/2. Vetegatan 4, Skanstull.	
25	Onsdag	1930	Födelsens och dödens mysterium Rosenkorsets Gemenskap, Fjällgatan 23A, Hälans Hus	
26	Torsdag		Glöm inte skicka in program och information till Sökarguiden, Box 45505, 104 30 Stockholm	
27	Fredag		• Dina Inre Resurser Annastina Persson 27 feb - 1 mars. Information: 08-88 99 58	
28	Lördag		Kreativ födelse med Berit Jenkins Veckoslutskurs 28 feb - 1 mars om henförelsen, att bära ur inom sig och att förvalta det. 08-25 13 53 för information. Kursen hålls i Stockholm	

Yoga och meditation

Kurser i Yoga påbörjas hela tiden, veckoslutskurser i Sverige: Jönköping 6-8 februari Eskilstuna 27 feb.-1 mars Luleå 13-15 februari Örebro 27 feb.-1 mars

Kombinerad YOGA- och SKIDsemester hålls vecka 9 på värdshuset i Dala-Floda. Ytterligare information och prospekt över de olika kurstyperna får du direkt från SKANDINAVISK YOGA- OCH MEDITATIONS-SKOLA i Stockholm, Dalag. 32, 113 24 Stockholm. tel: 08-33 92 65

APEIRON-Institutet

har följande kurser under februari:

- 4/2 Re-kreativa kroppsövningar 8 onsdagkvällar i rad med Peter Sandblad
- 6-7 Re-kreativa kroppsövningar, veckoslutskurs
- 13-14 Massagekurs. Massage för ökad kroppskänsla. Ledare: Peter Sandblad.
- 15/2 Alexanderteknik och andra väg-kl. ar till ett uppriktigt kropps-19... förhållande. Peter Sandblad från Nexus och Apeiron-Institutet pratar på Primalfören. Galleri Medmera, Bellmansg. 20

14-15/2 zonterapi

med Berit Jenkins. Lär dig allt som är värt att veta om dina zoner under fötterna. Information: 08-25 13 53

TRE KURSER mellan 16 feb - 8 mars

Transformation
Psychology-
Psychosynthesis-

Jung - och art therapy
Kurserna hålls på Ljusbacken i natursköna Delsbo, med helinackor-dering med vegetarisk mat. Kurstillfällen: 16-22 feb. 23 feb.-1 mars och 2 mars till den 8 mars. Information: 0653-107 36 (18-19) Kollektivet Ljusbacken 820 60 Delsbo

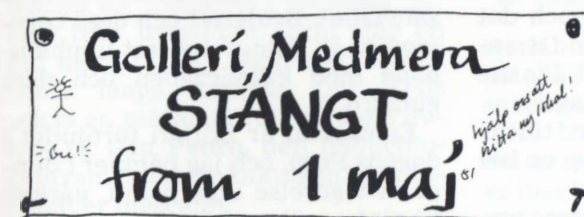
Yoga-rörelse-meditation en kurs vecka 9 på MASESGÅRDEN, Leksand med Peter Sandblad. Information: 0247-122 31,

SIDDHA YOGA MEDITATIONS- CENTER

Onsdag 18 feb. Föreläsning om SIDDHA MEDITATION på Kulturhuset av Swami Paramananda. Stora hörsalen, kl. 19.00

Lördag-söndag 21-22 feb. Tvådagars intensiv med Swami Paramananda. För ytterligare information: Mikael 08-44 71 18 eller Linda 08-43 57 09

Nya egna lokaler får

Har du något förslag till lokaler eller lämpligt hus för Galleri Medmeras & Wäxthusets aktiviteter så hör av dig. Innan den 1 maj måste man flytta från Bellmansgatan 20 pg av att grannarna och hyresnämnden funnit verksamheten störande. Du kan redan nu stödja verksamheten genom att anmäla dig till någon av de kurser som Galleriet ordnar. Föreningen Wäxthuset Galleri Medmera, Bellmansgatan 20A Tel: 08-41 16 40

13-15 mars 1981 AQUARIAN FESTIVAL, Battersea Arts Center, Lavender Hill, London, SW11. Föreläsning, demonstrationer, meditation, healing, workshops, utställare mm. För information: Joan Andrews, 16a, Franconia Road, London, SW4 9NH

20-28 juni 1981 FESTIVAL FOR MIND BODY AND SPIRIT, Olympia, London. Årets tema blir "noas ark" som symbol för hur man ska kunna rädda världen. Ytterligare information och program från: 159 George Street, London W1H 5LB.

Livsfestivalen

har tappat livsgnistan. Det meddelas i sista nyhetsbrevet. Så det blir knappast någon livsfestival i Stockholm 1981. Men en god grund är lagd för en festival 1982. Eventuellt hålls istället en liten "livsfestival" runt bokhandel Vattumannen, mer information om det längre fram i vår.

SÖKARGUIDEN, Box 45505, 104 30 Stockholm

Swami Paramanada är en av de få kvinnor som initierats i Shankaracharya-orden av Swami Muktananda. Swami Paramananda lär ut en gammal form av meditation som kallas "Siddha meditation"

Tisdag 17 feb kl 19.00 Galleri Doktor Glas Swami Paramananda och Linda Gustafsson håller temakväll om inspiration och kreativitet. Kungsträdgården, Stockholm.

Deeva Rajneesh meditationcenter

som flyttar till:

Surbrunnsgatan 59
T-bana: Odenplan
113 29 Stockholm
tel: 32 77 88

Här kan du lära dig HO-meditation och andra tekniker för självförverkligande genom Bhagwan Shree Rajneeshs olika metoder.

Institutet för Ekologisk Teknik

ger ut en rad intressanta papper om ekologisk teknik. "Det är nu vi skapar vår framtid" menar man. Gå med och stöd Institutet för Ekologisk Teknik Nygatan 60 Umeå

MAGI OCH HEALING I PERU

Brujos är medicinmän som i dagens Peru för kunskaper i magi från Inkariket vidare

Av Bertil Jarl

Alla peruaner känner till att det finns brujos (uttalas brósjås) men det prats inte gärna högt om dem. Tystnaden beror till en del på att det finns både svart och vit magi – svart för att såra, förstöra och döda, och vit för att läka, hela och förena. Folks rädsla för den svarta magin gör att de undviker att prata om brujeriet.

På många marknader i Peru ser man flera försäljare av föremål till "la mesa" (bordet), av örter och av San Pedro-kaktusar, som alltihop används inom brujeriet.

Jag har pratat med örtförsäljare, med brujos och med folk på gatan, och alla bekräftar att det finns mångabrujos i landet. Men de säger det skeptiskt och råder mig att vara försiktig, eftersom mycket brujeri är bluff.

Det sägs också att det finns få bra brujos som enbart arbetar med vit magi för att bota och som inte gör skillnad mellan fattiga och rika. Många brujos kräver stora summor pengar, och ger de rika möjlighet att delta i privata ceremonier, med-

På marknaden säljs örter, San Pedro och föremål till brujiets ceremonier.

an de fattiga tvingas delta i stora grupper, om de överhuvud taget tas emot. Åtskilliga brujos är bara bluffmakare som är ute efter pengar eller berömmelse, och de lurar av fattigt folk de få slantar dessa har.

Bluffmakarna kan hålla på med både svart och vit magi – och det kan äkta brujos också göra. De senare kan ta kraftigt betalt för att såra eller döda på beställning.

En brujo som jag känner till är mycket rik och har köpt upp en hel by som han nu kontrollerar.

En del maktavare och deras underhuggare har gott om pengar, bland annat genom kokainaffian. De betalar sora summor för att genom svart magi försöka behålla sin makt och sitt förtryck.

Hur mycket en brujo tar betalt beror ofta på vilken sjukdom han skall bota och ibland på hur mycket pengar den som söker hjälp har. Men för det mesta är det brujos inställning till pengar, och möjligheten att bli rik, som avgör.

Man kan fråga sig: Varför tar en del brujos, som sysslar med vit magi, den goda magin, så bra betalt? Det gynnar ju de rika och drabbar de fattiga, så att brujeriet oftast blir ett medel för de rika.

Vilka är det som går till brujos? Ja, det är alla slags människor, fattiga och rika, gamla och unga. Jag har mött advokater, bönder, militärer, kontorsfolk, bilmekaniker... friska och sjuka, skeptiker och övertygade, som besökt brujos. En majoritet har dock varit kvinnor. De flesta kommer för att de är sjuka, eller har någon sjuk anhörig, men många också för att få råd i speciella frågor.

Brujos tar alltså emot folk som är sjuka och som inte blivit botade av konventionella behandlingsmetoder eller inte har råd med dessa.

KATOLICISMEN OCH BRUJOS

När kristendomen kom till Peru med spanjorerna blev det riskabelt att utöva brujeriet öppet. Många brujos valde kanske att dra sig in i

djungeln, men andra anpassade sig till den nya religionen, av beräkning eller för att de, liksom alla andra, tvingades att anta den. Och med tiden valde givetvis alltför brujos den katolska tron av "fri" vilja, eftersom den helt dominerade samhället. Brujeriet och dess ceremonier är numer mycket uppbladdade med katolicismen och dess gudstro.

Emellertid är brujeri förbjudet i dagens Peru, och jag nämner i denna redogörelse inga namn, varken på platser eller på brujos.

ANVÄNDANDE AV ÖRTER

I Peru finns tusentals olika läkeörter, mer eller mindre effektiva. Vanligt folk använder i allmänhet en eller flera av dessa tillsammans för att bota en viss sjukdom eller påverka en speciell del eller funktion hos kroppen. Brujos arbetar också på det sättet, men har dessutom helt andra metoder, örter och örtkombinationer. Något som ofta används under ceremonierna är parfym, även tillsammans med örter. Ett antal örter – de kan vara tjugo eller fler – blandas och stoppas ned i en flaska, vilken fylls på med parfym och sedan ställs undan en tid, kanske ett halvår eller ett år. Dessa blandningar påstås vara bra mot många sjukdomar, även cancer. De intas i mycket små kvantiteter genom båda näsborrarna, oftast från ett snäckskal.

LÄKARE OCH BRUJOS I SAMARBETE

1979 träffades läkare och brujos på en konferens där man diskuterade naturmedicin och ett kommande samarbete. Man tog också upp planer på att öppna ett sjukhus grundat på samarbete.

Att läkare är intresserade av att arbeta tillsammans med brujos torde bero på att de har sett många "obotliga" fall bli botade av brujos. Det skulle alltså kunna finnas något i medicinmännens metoder som är av värde för läkarvetenskapen.

Den brujo som jag en tid bodde

hos deltog i konferensen och såg mycket positivt på ett samarbete med de legitimerade läkarna.

CEREMONIN

Det är kväll och mörkt. Jag går in i ett främmande hus som ligger i de fattiga kvarteren i en liten stad i norra Peru. Där väntar ett femton-tal personer i spänd tystnad. Efter en stund ger vi oss av i bilar och glider hemlighetsfullt ut från staden.

Till slut stannar vi och går ut på den torra, halvbevuxna stäppen i den stjärnklara natten.

Brujon och två unga medhjälpare ställer i ordning "la mesa" (bordet) direkt ute på marken. "La mesa" består av en duk på vilken ligger en massa stenar, små skulpturer, parfymflaskor och mycket annat. Många av föremålen kommer säkert från Inkatiden. Intill står en rad med träpålar, svärd, spjut och andra långa föremål. Där finns också en plåtdunk full med ett avkok på San Pedro, den hallucinogenframkallande kaktusen som innehåller mescalina.

Brujon – eller maestro, som han kallas – ber mig sätta mig någon meter från honom för att noga kunna iakttä vad som händer. Vi är ett trettiotal personer som samlats. En förväntansfull atmosfär råder.

Maestro dricker av San Pedro. Därefter dricker jag, och så alla de andra. Man får en stor mugg som ska tömmas i ett svep. Drycken är besk, och man känner sig kräkfärdig. Folk går omkring och stönar – en del måste kräkas direkt.

Vi rör på oss för att drycken ska spridas i kroppen. En timme eller mer förflyter. Under tiden sitter Maestro hopkrupen på en liten pall framför "la mesa", sjungande, nynnande och rytmiskt skakande på en marackas. Ibland hör jag mjuka ramsor på hebreiska. Han tycks gå in i ett djupt inre tillstånd.

Nu skymtar månen bakom några moln vid de höga bergen. Maestro ställer sig upp, tar en mun parfym ur en flaska och blåser det visslande mellan läpparna ut över "la mesa". Därefter blåser han parfym åt vart och ett av de fyra väderstrecken och går sedan runt till var och en och blåser parfym över ansikte och bröst. Parfymerna används, sägs det, för att stimulera vissa energier i kroppen.

TOBAK OCH ALKOHOL

Vi går alla fram till de två ceremonikäpparna som är nedstuckna i marken några meter framför "la mesa". Var och en får i sin hand en snäcka som fylls med en otroligt

"La mesa" under en ceremoni högt uppe i Anderna, mitt på dagen.

stark blandning av alkoholindränkta tobaksblad. Vätskan pressas ner i snäckan.

Nu börjar en mycket krävande del av ceremonin. Var och en dricker innehållet ur snäckan genom näsan, två gånger genom varje näsborre. Det går sakta. Det bränner i hela näsgången och nere i halsen, man vill spy, benen skakar, balansen blir osäker och man svettas över hela kroppen. Man är på gränsen till att förlora kontrollen över sig själv. Man försöker koncentrera och behärska sig under det man frågar sig vad man egentligen gett sig in på.

Folk stönar och kräks runtomkring en. En kvinna stampar i marken, skriker och vrålar – "bort med det onda, bort med det sjuka, ut-ut-ut ur min kropp" – samtidigt spårkar hon med benen och slår ifrån sig med armarna för att stöta ifrån sig allt ont.

PARFYM

Själv blev jag kallad till maestro, som sa att eftersom jag inte var där för att bota någon sjukdom, skulle jag i stället få parfym att dricka ur min snäcka. Jag fick stå framför "la mesa", med Maestro sittande mitt emot mig på "bordets" andra sida, nynnande ramsor och skakande på en marackas i olika rytmer.

Först skulle jag med den fyllda snäckan vidröra toppen på några av svärderna och käpparna, som var nedstuckna i marken framför mig. Samtidigt skulle jag tre gånger inom mig själv upprepa någonting som jag ville skulle gå i uppfyllelse. Det gick ganska lätt att dricka parfymen genom näsborrarna, även om det brände i näsa och hals och jag skakade i kroppen och var nära att spy. Jag fick ta hur många gång-

er som helst, men kände att jag fått nog efter fyra.

Jag var vinglig och ostadig, men all min inre energi hade stigit till huvudet och jag kände mig otroligt klar, lätt och ljus.

Medan jag stod där och drack reste sig Maestro och tog ett av svärderna i sin hand. Han började springa omkring, liksom jagande någonting. Han slängde sig på marken, rullade runt och slog vilt med svärdet i marken omkring sig i det han vrålade och stönade. Alla stod liksom förstenade och iakttog. Detta pågick en kvart, kanske en halvtimme.

VARFÖR GENOM NÄSAN?

Jag kände mig lugn, klar och koncentrerad och valde att under ceremonin meditera på ett mantra. Jag upplevde att både San Pedro och parfymen var bra som hjälpmedel i min meditation.

En annan Maestro, som jag bodde hos, gav mig denna förklaring: När vätskorna tas in genom näsan, passerar de området mellan ögonbrynen (där "tredje ögat" är beläget, min anm.) och ner genom halsen till magen och stimulerar då "tredje ögat" och ryggmärgen i samverkan med San Pedro. Detta gör att man kan "se".

Nu åter till ceremonin.

Under min meditation såg (?) jag plötsligt olika färgglada stora maskar som såg ut som monster, djävlar och demoner. Vad hände? Kom detta från mitt undermedvetna? Vad gjorde Maestro?

Efteråt pratade jag med flera av de andra deltagarna, och de hade med öppna ögon sett liknande maskar och hur Maestro jagat dem.

Varför upplevde jag liknande saker som flera andra, samtidigt? Var

det gruppsuggestion?

MAESTRO SER I "LA MESA"

Under nattens lopp ropar Maestro fram oss, en efter en, till "la mesa" framför sig. Det blir annorlunda samtal kring varför var och en kommit dit. Han lyser med en ficklampa över föremålen på "la mesa", han gnolar och skakar på en marackas. Han "ser" något och ställer en fråga eller gör ett påstående. Om någon säger emot eller ljuger, fortsätter han bara att beskriva vad han "ser". Personen kanske ändrar sig, blir märkbart uppskakad, börjar kanske försvara sig högljutt eller börjar gråta eller prata hejdlöst om något som väljer fram inom bords, samtidigt som Maestro kan fortsätta att säga obehagliga sanningar som han "ser" i "la mesa".

Till slut ropar Maestro på mig, och jag går fram. Jag "renas" av de två medhjälparna genom att de uteffter min kropp, från fötterna upp till hjässan, suger i sig parfym från snäcka efter snäcka genom näsan.

Maestro var vaken, lugn och klar, men gav ändå ett intryck av att vara i ett annat tillstånd, djupt för-sjunken i att "se".

Tyvärr räckte min spanska inte till för att förstå allt vad han sa till mig.

Slutligen bad han mig böja mig framåt och låta sina händer varsamt på mitt huvud, varefter vi tackade varandra.

HOS EN ANNAN BRUJO

Jag bodde en tid hos ennan brujo, som jag skattar högt, en kortväxt, kraftig man, full av styrka, värme och kärlek. Han bor enkelt och fattigt, har nio av sina tolv barn samt sin hustru arbetande ute i risfälten.

Hos denne Maestro deltog jag i de flesta av ceremonierna på onsdags- och fredagsnätterna. Han är djupt förankrad i tro på Kristus, Gud och Enhet. Hans ceremonier börjar alltid med kristen bön, och under nattens lopp kommer många kristna budskap. Han skapar en känsla av samhörighet hos deltagarna. Ofta uppmanas vi alla att resa oss upp och lyssna till hans ord.

Alla tog del av Maestros samtal med var och en, eftersom det alltid kunde komma upp saker som berörde oss alla.

Känsloutbrott och extas förekom även här. Vi dansade och klappade i händerna tillsammans i husets mörker. Ibland samlades vi tätt tillsammans kring Maestro, och vid slutet kramade man alltid sin granne och sa ett speciellt ord.

Dessa sammankomster gick i vågor, de var ibland mer, ibland mindre intensiva. Jag tror det berodde

på att Maestro ibland behövde ta det litet lugnare mellan de ansträngande momenten. På morgonen efter en natts "seende" var hans ögon alltid trötta och rödsprängda.

Ibland under ceremonierna tar han fram sitt munspel och spelar hängivet några återkommande, mycket behagliga melodislingor med ursprung i Inkatiden.

Både före och efter det vi druckit San Pedro kan Maestro gå omkring och kraftfullt upprepa ramsor som "Arriba con... (hög upp med...) de Stora Männerna... de Stora Diamanterna... de Stora Stjärnorna", osv, och mellan varje fras upprepar han ett djupt stönande ljud. Jag tror att han använder detta ljud på samma sätt som österlänningar gör bruk av mantra (heliga ord) för att kunna höja upp sina inre energier och gå in i ett djupt medvetandetillstånd.

Före varje ceremoni dricker Maestro av en speciell blandning som gör att han höjer sitt medvetande till Intuitionens nivå. Han dricker också mycket av San Pedro, varigenom han kommer i mycket stark kontakt med alla andra som också dricker av San Pedro. Det inre tillståndet hos oss förändras så att vi kommer i samma vibration, men på olika nivåer. I det förändrade tillståndet påverkas man lättare av Maestro och hans Intuition. Det gör att man får en helt annan inre styrka och vilja att genomföra det man kommit dit för.

Olika brujos dricker olika mycket av San Pedro. Eftersom ämnen i San Pedro binder fett, är Maestros ofta mycket tjocka.

Den här Maestron dricker en blandning på örter och parfym genom näsan. Det gör det lättare för honom att "se" vilken ört som kan bota den hjälpsökandes sjukdom.

Maestro är auktoriteten under hela ceremonin. Han möts med stor respekt och tilltro. Under nattens samtal fungerar han som ett slags samtalsterapeut, men mycket hård. Hans starka auktoritet är gynnsam för resultatet.

Eftersom de flesta deltar i ceremonin med en fantastiskt stark vilja att det ska ske som de önskar sig, är också de psykologiska effekterna av vars och ens beslutsamhet mycket starka. Det jag själv önskat under dessa ceremonier ekar fortfarande inom mig.

När gryningen kommer, närmar sig ceremonin sitt slut. Då skämtar Maestro allt mer om nattens upplevelser, och alla skrattar hjärtligt tillsammans. Han blåser parfym över oss, en liten flaska med underbar honung går runt, samt en flaska med portvin, man äter sockerrör

Den kristna maestro som artikel-författaren bodde hos, iklädd de typiska ceremonikläderna.

och milda citroner, allt för att få tillbaka energin efter nattens ansträngningar. Stämningen är lätt-sam, och de som mått dåligt börjar hämta sig och "renas" en sista gång av medhjälparna.

HUR VERKAR CEREMONIN?

Vad är det som händer under brujeriet? Jag skulle vilja säga att det är 1) inre psykiska processer i form av den egna viljan, de egna besluten, 2) psykosomatiska förändringar som följd av att man dricker San Pedro, en alkoholtobaksblandning och parfym, 3) psykologisk påverkan från gruppen samt från Maestros tal och handlingar, 4) direkt psykisk påverkan från Maestro på envar i gruppen under en gemensam förändring av det inre tillståndet med hjälp av främst San Pedro samt 5) andliga och mer oförklarliga upplevelser som kanske har att göra med kontakt med andra väsen, med döda eller med högre medvetanden.

Alla dessa processer samverkar. Drogen i mig, den gemensamma vibrationen med Maestro, mitt beslut och gruppens styrka gör att jag och alla andra befinner oss i ett tillstånd där vi alla står i kontakt med ett högre, gemensamt medvetande. Allt detta i samverkan gör det möjligt att bota sjukdomar. Vid ett tillfälle aktiverades ryggmärgen hos en rörelsehindrad person som dömts obotlig på ett sjukhus. Hon kunde åter röra på armar och axlar som under ett år varit orörliga och på väg att förtvina. Men det kan också hända att Maestro eller den

Forts på sidan 24

Känslomässiga orsaker till cancer

Vi återger här kapitlet "De första ledtrådarna" ur "Kämpa för livet. En bok om känslomässiga orsaker till cancer" av den amerikanske psykoterapeuten Lawrence LeShan. Boken är utgiven av LiberFörlag. Se för övrigt recension på sidan 28!

Cancer är inte bara en enda sjukdom. Det är en uppsättning besläktade sjukdomar, som påverkar olika delar av människokroppen på en rad olika sätt. Och delvis av denna anledning har cancer förblivit den mest mystiska av alla allvarliga sjukdomar. Under de senaste decennierna har det lyckligtvis gjorts stora framsteg vad gäller behandling av cancer ur strängt medicinsk synvinkel: nya kirurgiska metoder har fullkomnats, kemoterapi och strålningsbehandling har visat sig effektivt i många fall, och vidare experiment från användandet av nya läkemedel till insättandet av höga temperaturer på angripna delar av kroppen ger löften om ytterligare hjälp åt cancers offer. Ändå kvarstår mysterierna. Trots allt framåtskridande på behandlingsområdet har orsakerna till cancer förblivit ett ämne för spekulation och motsättningar.

Men efter två decenniers arbete med cancerpatienter tror jag att jag kan lägga fram några nya bevis och några friska insikter rörande de skäl varför vissa individer får cancer medan andra inte får det, och rörande de faktorer som gör det möjligt för vissa canceroffer att framgångsrikt kämpa för livet medan andra snabbt dukar under för sjukdomen. Jag är psykoterapeut och inte medicinsk forskare. Men på basis av mitt arbete med dussintals dödligt sjuka cancerpatienter i intensiv psykoterapi, såväl som omfattande studier av hundratals andra canceroffers personlighet, tror jag att man med stor säkerhet kan göra en generalisering: förekomsten av cancer är ofta ett tecken på att något annat i patientens liv gått fel. Canceroffret har vanligen en psykologisk inriktning som ökar utsikterna att få cancer och som gör det svårare för många att kämpa för livet när de utvecklat en elakartad cancer.

Nästan alla cancerpatienter som

uppsökt mig för psykoterapi har varit dödligt sjuka. I nästan alla fall har deras förväntade livslängd varit minimal. De har givetvis fortsatt att få medicinsk behandling. Det har varit deras läkares, kemoterapeuters och sköterskors uppgift att lindra patienternas smärta och att försöka bromsa cancers spridning med medicinska medel. Det har varit min uppgift att försöka hjälpa dessa patienter genom psykoterapi att utveckla eller återvinna sin livsvilja. Det har varit min uppgift att lokalisera det där "andra" som gått fel, att blotta rötterna till den psykologiska inriktning som hindrar många cancerpatienter från att utnyttja sina mänskliga resurser i kampen mot sjukdomen, det där "andra" som jag kommit att tro är förbundet med utvecklingen av sjukdomen från första början. Ett antal av mina patienter lever fortfarande i dag, många år efter att deras fall diagnosticerats som medicinskt hopplösa.

Mitt arbete på cancerområdet har inte omfattat studier av celler i mikroskop. Jag har arbetat med människor – individer. 71 stycken. Var och en unik, och ändå har alla förenats av ett antal gemensamma band. Det här är mer historien om dem än om mig. Vad de kan berätta för oss om förtvivlan, och om att lära sig hoppas, går utöver själva cancers mysterier. Deras historia handlar om vad det innebär att leva.

Jag minns Jenny.

I likhet med alla mina andra patienter var Jenny döende i cancer. Hennes elakartade sjukdom hade spritt sig för långt och för snabbt för att en operation skulle tjäna något till. Med sin lågmälda röst berättade Jenny för mig att hon inte var förvånad över att hennes liv gestaltat sig så. Hon hade alltid tyckt att inget någonsin skulle gå bra för henne, att hon inte kunde hysa något verkligt hopp om lycka.

Under några år innan cancer drabbade henne hade hon undergått traditionell psykoterapi i ett försök att få reda på vad som hindrade henne från att forma någon som helst känsla av förverkligande, eller från att skapa sig något hopp om framtiden. Men svaret hade ständigt gäckt henne, och när hon fick cancer betraktade hon det som bara ytterligare ett exempel på det fruktlösa i sitt liv.

Sedan diagnos ställts på hennes sjukdom och det avgjorts att hon befann sig bortom medicinsk hjälp kom hon till mig för att gå i terapi. Vid den tiden arbetade jag med ett antal cancerpatienter i ett projekt vid Institute of Applied Biology. Jag försökte utveckla nya metoder för att handskas med cancerpatienters speciella problem, och på samma gång gå vidare med ett forskningsprojekt kring den eventuella förbindelsen mellan personlighet och insjuknande i cancer.

Jenny hade gått hos mig i flera månader när hon en dag sade något som exakt sammanfattade vad mitt arbete med cancerpatienter egentligen handlade om. "Vet ni", sade hon med ett litet leende, "det här är en märklig sorts psykoterapi. Man går vidare och allt är mycket angelämt och intressant, och man lär sig en hel del och det är inget spant i det, och så helt plötsligt märker man att man kämpar för livet". Hon gjorde en paus, tänkte efter ett ögonblick, skrattade till, och tillade: "Den där sista meningen, 'kämpar för livet', den menade jag nog på bägge sätt."

Jenny kunde inte ha sagt något mer uppmuntrande till mig än dessa ord. De visade att hon verkligen börjat hysa något hopp om sig själv som människa, oavsett hur lång tid hon hade kvar att leva. Och de visade att hon kommit att anse, som jag gjorde, att man kan kämpa för livet, att cancer i hennes kropp inte existerade oberoende av det

sätt hon betraktade sitt liv, utan i själva verket hängde ihop med det.

*

Cancer är en sjukdom som föranleder otaliga frågor – frågor på vilka det ibland verkar finnas lika många svar, eller delsvar, som antalet personer som ställer frågorna. För närvarande ligger cancerforskningens tyngdpunkt på miljöfaktorernas område – ett gigantiskt försök att identifiera de ämnen i världen som kring oss, naturliga eller människoframställda, som kan verka som carcinogener. Sådana eventuellt cancerframkallande ämnen sträcker sig från tobaksrök till syntetiska östrogener i vissa läkemedel, från asbest i bromsbelägg till vinylklorid som i stor utsträckning används vid framställning av plaster.

Sådan forskning är livsviktig för vår förståelse av cancerframkallande ämnen. Men det finns gränser för vad laboratorieforskning och statistik kan säga. Mellan läkare och vetenskapsmän förekommer en fortlöpande diskussion huruvida ett kemiskt ämne som orsakar cancer hos djur också gör det hos människor. Ett ytterligare problem är det faktum att latensperioden mellan exponering för en carcinogen och utvecklandet av en faktisk cancer kan vara så lång som 35 år. Därför kan förekomsten av cancer hos unga människor, i tonåren eller tjugooårsåldern, inte tillfredsställande förklaras. Men utöver dessa tekniska spörsmål kvarstår ett än större mysterium. Varför får en byggnadsarbetare som under en flera år lång period utsätts för asbest cancer, medan en annan som arbetat sida vid sida med honom inte får det? Varför får en storrökare lungcancer vid fyrtio, medan en annan lever tills han blir åttio utan några problem?

Ett delsvar på dessa frågor verkar ligga i det genetiska. Vissa människor tycks ha en ärvd predisposition för sjukdomen, precis som andra har anlag för starr eller hörselsvårigheter. Men detta svar föranleder bara ytterligare frågor. Till att börja med är genetisk forskning ett av de mest komplicerade områdena inom det vetenskapliga fältet – antalet variabler att ta hänsyn till är överväldigande. Alla som helst fullständiga förklaringar till varför två av fem syskon drabbas av cancer medan de övriga tre inte gör det, tycks ligga mycket långt borta. Och fast genetiken delvis kan förklara varför vissa får cancer, så kan den inte redogöra för det faktum att många canceroffer vars fall betraktas som hopplösa lever vidare i många år, och att deras

cancer i vissa fall undergår en remission som gör patienterna fullt friska igen. Ta till exempel fallet John.

För tolv år sedan, vid trettiofem års ålder, började John få svår huvudvärk. John var advokat och föreföll leva ett lyckligt och framgångsrikt liv. Han bodde med sin attraktiva hustru och tre barn i en lyxig förortsvilla, och hans ställning på faderns byrå garanterade en trygg framtid.

Ändå levde inte John det liv han själv skulle ha valt. Fast han visat prov på ovanlig musikalitet som barn hade han varit blyg och tillbakadragen. Han upplevde det som svårt att förmedla sina verkliga känslor och önskingar, och accepterade de livsvägar hans föräldrar stakade ut åt honom: han blev jurist för att tillfredsställa sin far och gifte sig till och med med den flicka hans mor valde ut åt honom. I tron att han bara kunde vinna andras kärlek genom att göra det som de väntade sig av honom, så offrade han sina egna drömmar.

Som följd kom han – i likhet med Jenny – att känna sig fångad i en tillvaro utan hopp och personlig tillfredsställelse. Han hatade att arbeta som jurist, och hans äktenskap utmärktes av svåra motsättningar. Två år innan hans sjukdom bröt ut hade han lämnat sin hustru för att prova på en karriär som musiker. När han väl blivit övertygad om det förmådde han sätta in alla resurser i sin nya självkänsla i kampen mot cancer inom honom. Och den kampen vann han.

Det är helt klart att de vanliga förhållningssätten till cancersns problem inte tillfredsställande kan förklara de många frågor som uppstår i ett fall som Johns. Här rör det sig om mer än arvsanlag eller carcinogener i miljön. Hans cancer – och hans tillfrisknande – hänger ihop med det där "andra" som jag tidigare talat om. För att lösa mysteriet är det nödvändigt att söka efter andra ledtrådar. I fallen Jenny och John, och dussintals av mina andra patienter, kan man urskilja ett mönster som förenar alla dessa olika patienter.

Det är ett mönster som jag först blev medveten om i början av 50-talet, när jag arbetade tillsammans med en annan forskarpsykolog, dr Richard Worthington. Vid undersökning av personlighetstester på människor som senare dött i cancer, fann vi vissa förbluffande likheter i deras personlighetsstruktur och levnadshistoria. Worthingtons hypotes om ett eventuellt samband mellan cancer och patientens syn på sig själv och sin värld föreföll

John stannade vid institutet i tre år. Under terapin hos mig lärde han sig att det var möjligt att kämpa för

Det är både storslaget och tragiskt att det människan "känner" inför sig själv, hur långsökt det än må vara, ofta blir verklighet. Den som är övertygad om att vinna framgång lyckas ofta långt utöver vad hans eller hennes medfödda begåvning ger anledning förmoda. Den som är övertygad om att misslyckanden är oundvikliga misslyckas ofta trots verkligt stor begåvning.

Lawrence LeShan

livet. Han började på allvar ta itu med sin musik igen, och han skilde sig från sin hustru. I dag är John vid utmärkt hälsa, och han sysslar med det han alltid själv velat: att arbeta som yrkesmusiker i en symfoniorkester.

Är Johns tillfrisknande ett "mirakel"? Eller hänger det kanske samman med hur han uppfattar sig själv och sin värld? Som människa utan hopp fick han cancer, som människa med nyfunnet hopp försvann hans "obotliga" cancer. En del av de processer genom vilka John kom att upptäcka hoppet inom sig diskuteras i följande kapitel. För tillfället kom han – enkelt uttryckt – att förstå att han kunde bli älskad för vad han ville med sitt liv, och inte bara för det som andra ville åt honom. När han väl blivit övertygad om det förmådde han sätta in alla resurser i sin nya självkänsla i kampen mot cancer inom honom. Och den kampen vann han.

Det är helt klart att de vanliga förhållningssätten till cancersns problem inte tillfredsställande kan förklara de många frågor som uppstår i ett fall som Johns. Här rör det sig om mer än arvsanlag eller carcinogener i miljön. Hans cancer – och hans tillfrisknande – hänger ihop med det där "andra" som jag tidigare talat om. För att lösa mysteriet är det nödvändigt att söka efter andra ledtrådar. I fallen Jenny och John, och dussintals av mina andra patienter, kan man urskilja ett mönster som förenar alla dessa olika patienter.

Det är ett mönster som jag först blev medveten om i början av 50-talet, när jag arbetade tillsammans med en annan forskarpsykolog, dr Richard Worthington. Vid undersökning av personlighetstester på människor som senare dött i cancer, fann vi vissa förbluffande likheter i deras personlighetsstruktur och levnadshistoria. Worthingtons hypotes om ett eventuellt samband mellan cancer och patientens syn på sig själv och sin värld föreföll

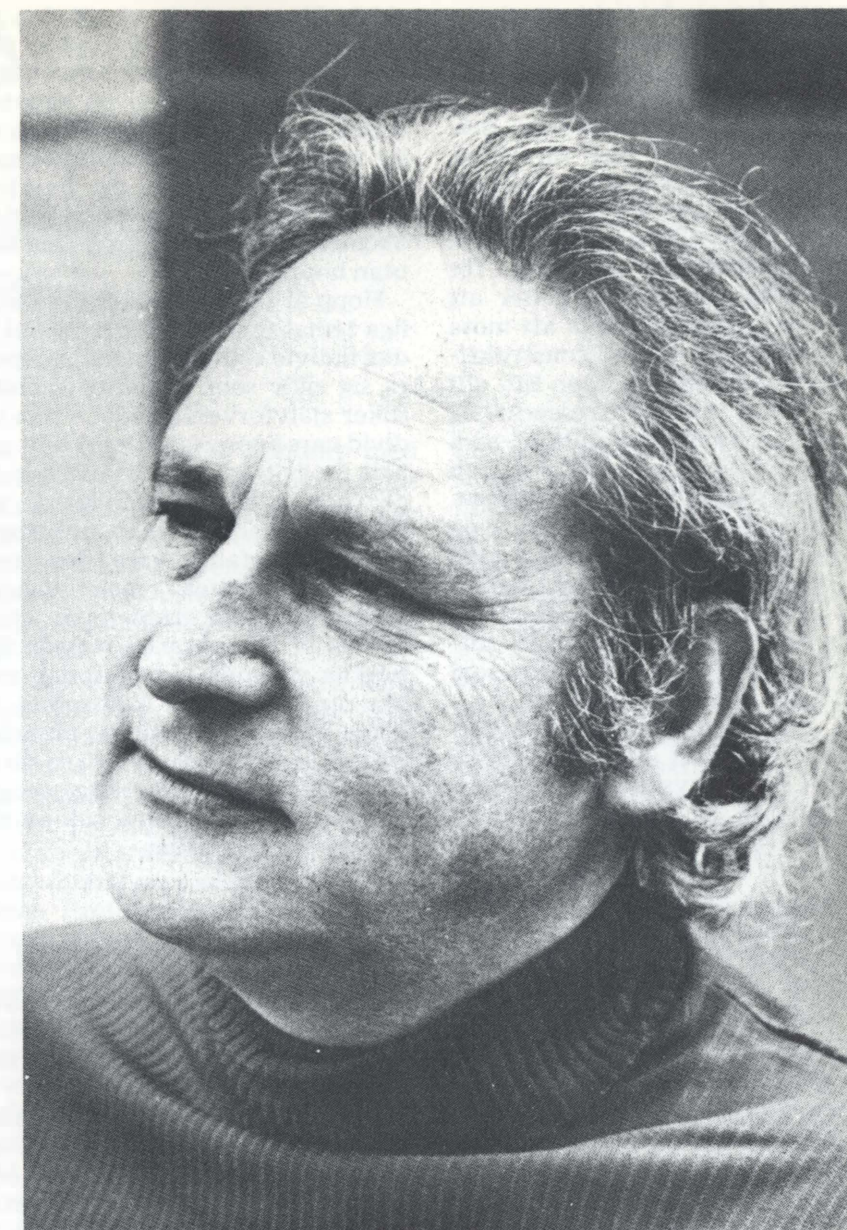
mig vara en ledtråd som grundligt måste undersökas.

I mer än två decennier har jag följt denna första ledtråd. Den har fört mig långt utanför de vanliga stigarna inom cancerforskningen. Medan läkare för länge sedan förstätt att personlighet och emotioner kan vålla medicinska problem som magsår, astma och migrän, har det rått kraftigt motstånd mot idén att det skulle kunna finnas någon psykosomatisk grundval för en så förtärande organisk sjukdom som cancer. Det har ju när allt kommer omkring funnits enkla förklaringar till uppkomsten av magsår hos spända, oroliga och överansträngda personer. Deras spänningar har lett till överutsöndring av magsyra, vilken fräkt på magväggarna och orsakat skador eller sår. Men hur skulle en individs emotionella status kunna få enstaka celler att ändra sitt normala tillväxtmönster och bli elakartade?

Från första början begrep jag att den frågan skulle bli ytterst svår, om inte omöjlig, att besvara. Vetenskapliga bevis där orsak och verkan otvetydigt kan demonstreras, är svåra att uppnå på alla områden som rör individers personlighet. Men problemet demonstrerbara bevis är ett som förpestar även de mest kontrollerade cancerexperimenten – vilket är orsaken till att man fortfarande ställer frågor om laboratorieforskning som framkallar cancer hos djur genom tillförsel eller injektioner av misstänkta carcinogener.

Kan det faktum att stora doser av ett givet kemiskt ämne framkallar cancer hos råttor övertygande extrapoleras för att bevisa att samma ämne ofelbart framkallar cancer hos människor – i synnerhet när exponeringen äger rum under en betydligt längre tidsrymd? Det finns läkare och forskare som svarar ja, och andra som är skeptiska. Vid alla teorier som inte kan bevisas absolut, kommer frågor att ställas. Men cancer själv ställer ju en fråga: liv eller död? Varje teori, varje hypotes, som innebär den minsta möjlighet att öka vår förståelse för sjukdomen, bör inte bara undersökas – den kräver utforskning.

Därför har jag varit besluten att stå fast – trots det faktum att jag avvisades från det ena sjukhuset och forskningscentrat efter det andra när jag först började arbeta med frågan om en eventuell förbindelse mellan cancer och känslor. Den högt aktade chefen för en cancerklinik sade åt mig: "Även om ni lyckas bevisa er teori om tio år, så kommer jag inte att tro på den."

Lawrence LeShan

Lyckligtvis har denna inställning förändrats, inte bara i allmänhet, utan också vad gäller denne man. Nyligen citerades i *New York Times* hans yttrande om att han "upptäckt" att vissa personlighetsdrag var gemensamma för hans cancerdrabbade patienter. Utvecklingen inom andra medicinska områden – bla upptäckter rörande predisposition för hjärtattacker hos överspända "typ A"-individer – har gett ökad tyngd åt idén om psykosomatisk påverkan vid livshotande sjukdomar.

Under min forskning upptäckte jag att idén om en förbindelse mellan en människas levnadshistoria eller personlighet och cancer under 1700- och 1800-talen var rätt allmänt accepterad. Men varför sjönk denna uppfattning i glömska? Det verkar finnas två möjliga orsaker. För det första: tills Freud och andra

psykoanalytiska pionjärer började utveckla de psykologiska redskapen till hjälp för människor att förändra sin personlighetsinriktning, fanns det inte mycket en läkare kunde göra utom att bara observera förbindelsen med emotionella faktorer. För det andra: den medicinska vetenskapen har gjort stora framsteg sedan sekelskiftet vad gäller de rent fysiologiska aspekterna på cancer. Metoder för tidig diagnosticering, förbättrad kirurgisk teknik, och nya tillvägagångssätt som strålning och kemoterapi, har bidragit till att rädda livet på otaliga människor. Framgången för dessa konkreta teknologiska metoder vid cancer har haft en tendens att skapa en smal fokusering vid cancer som specifikt lokaliserad till en del av kroppen snarare än att ha öppnat vägen för att ta hela individen i betraktande – trots det fak-

tum att det nu faktiskt existerar psykologiska redskap som gör ett alternativt förhållningssätt möjligt.

Framgången för kirurgisk och annan teknik minskar förvisso inte behovet av ytterligare förståelse för berörda psykiska faktorer – inte enbart vad gäller att identifiera emotionella syndrom som kan göra vissa individer mer mottagliga för cancer, utan också vad gäller att hjälpa dem som drabbats att möta sin livskris på det mest konstruktiva sätt som tänkas kan. Ett allt större antal läkare intresserar sig för frågan varför en patient som väntas överleva inte gör det, och tvärtom: varför en annan patient, vars fysiska kondition verkar tyda på en snar död, kan fortsätta leva ett rikt och givande liv i många år. Man blir också allt mer nyfiken vad gäller det som ligger bakom de "mirakulösa" återgångar i cancer som uppträder hos vissa patienter.

Av alla dessa skäl tror jag att tiden är mogen att undersöka dessa frågor i en bok avsedd för den stora allmänheten. Med utnyttjande av mer än två decenniers egen forskning inom området, såväl som av fortlöpande arbete av andra forskare, läkare och psykoterapeuter, har jag till syfte att utforska tre områden av allmänt intresse. För det första: det är min avsikt att framlägga de omfattande förefintliga bevisen för att *det existerar en allmän typ av personlighet bland majoriteten av cancerpatienter*, samt att antyda några skäl till att de emotionella reaktionerna hos dessa individer gör dem mer mottagliga för cancer.

För det andra (och viktigast): jag vill skissera några olika sätt för människor vars personlighet eller levnadshistoria stämmer med detta mottaglighetsmönster att vidta åtgärder för att skydda sig mot eventuell cancer. Genom att utveckla en ny livssyn, och genom att vara beredda på att handskas med vissa slags emotionella motgångar, tror jag att potentiellt sårbara personer kan skapa sig en psykologisk "immunitet" i en utsträckning som ökar deras möjligheter att stå emot sjukdomen.

Slutligen: jag tänker försöka visa hur en kritiskt sjuk cancerpatient kan göra mesta möjliga av sitt återstående liv. För en "dödssjuk" patient är det inte fråga om hur många månader eller år av livet som återstår, utan hur den tiden ska genomlevas. Som psykoterapeut har jag behandlat åtskilliga dussintals cancerpatienter genom åren. I många fall har det gått att hjälpa dem att uppnå en känsla av personligt förverkligande som de

aldrig förut åtnjutit, så att den tid de haft kvar blivit den mest tillfredsställande i deras liv. Hos några andra som helt svarat på behandlingen, har cancer gått tillbaka eller stabiliserat sig, och i likhet med musikern John har de överlevt lyckliga i många år trots en initialdiagnos som verkat lämna dem helt utan hopp.

Hopp är i själva verket det verkliga temat för denna bok. Ty det är den individ som genom att acceptera sig själv som värdefull ständigt söker självförverkligande – den individ vars hopp om ett eget fullt och helt liv är tillräckligt starkt för att ge honom/henne möjlighet att handskas med tillfälliga motgångar – som förefaller vara den mest motståndskraftiga mot cancer. Bland dem som drabbats av sjukdomen är de som bäst förmår tillfriskna de män och kvinnor som kan upptäcka nya källsprång av hopp, vilka deras tidigare misräkningar än varit, och gå vidare till en ny självkänsla, ett verkligt accepterande av sina behov, och av sitt värde som människor.

MAGI OCH HEALING Forts

sjuke under ceremonin får ett budskap om hur sjukdomen ska botas, främst då genom att man "ser" någonting.

Efter varje ceremoni har Maestro personliga samtal med var och en om vad som hänt under natten och vad som kan göras. Ofta ordinerar örter eller någon blandning. Ibland spår han i kort. En natt pratade han med mig om stjärnor och planeter, och om liv i andra former i vårt solsystem. Han sa att det är negativ energi i en del av vintergatan och att man inte bör rikta sin uppmärksamhet ditåt.

Jag träffade också andra brujos, bland annat en kvinna som sjöng gamla bolivianska hymner mycket vackert. Uppe i bergen läste en brujo min aura med hjälp av att slå två stenar mot varandra så att det gnistrade och lyste. Han berättade för mig om mina egenskaper.

Det finns alltså djup andlig kunskap vid liv i Peru än idag och den härstammar från Inkakulturen. När spanjorerna kristnade Sydamerika lyckades de inte ta död på denna kunskap, även om de förstörde det samhälle som inkaindianerna under århundraden skapat.

Anm. Bertil Jarl, född 1955, studerar psykologi vid Stockholms universitet. Han har tidigare vistats i Indien under nästan ett år och utövar tantra yoga.

HOROSKOP

Mini-horoskop 25 sv/kr
Udförligt
personligt horoskop 54 sv/kr
Progressivt årshoroskop 54 sv/kr
Astro-Bladet sendes gratis

Peter Sørensen

Solgården 18, DK-3250 Gilleleje
Danmark

BABAJIS KRIYA YOGA

- Asanas – Hatha Yoga
- Pranajam – Andningstekniker
- Dhjanam – Meditation
- Mantras – Befriande frö-ljud
- Bhakti – Hängivenhet

Gratis introduktionslektioner
varje mån & fre kl. 18–20.30
Grevg. 18 ① Östermalmstorg
tel. 08/62 34 11

BUDDHASASANAFÖRLAGET Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska palikanon:

Buddhas stora meditationstal
40 sidor, ca 20:–

Buddhas tal till Sigala
24 sidor, ca 16:–

**Buddhas tal till Kalamafolket/
Talet om rätt syn**
40 sidor, ca 19:–

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:–

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:–

I bokhandeln eller direkt från förlaget

I PROFETENS SÄLLSKAP

I vår artikelserie Min favoritbok skriver EVA JAGRELL om Kahlil Gibrans "Profeten".

Kahlil Gibran

Visst hamnar en del böcker i ens händer just när man behöver dem eller är mogen för dem. Flera gånger har jag upplevt detta och känner också andra som har liknande erfarenhet. Det är därför ingen lätt uppgift att leta fram en bok och utse denna till sin favoritbok. Jag har flera sådana böcker, som hjälpt mig, stimulerat mig och gett mig stor glädje.

Ännu kan jag återkalla den intensiva upptäckarglädje jag kände inför de första yogaböckerna jag studerade. Jag läste och försökte utföra rörelserna. Känslan av befrielse och förundran när koncentrationen och friden infann sig! Så köpte jag min första bok om meditation, Meditationens vägar (redigerad av Nils-Olof Jacobson) och insåg att här låg viktiga pusselbitar i min fortsatta utveckling förborgade. Jag spårade upp andra böcker om meditation, jämförde och provade på olika system och fann en kraft inom mig vakna till liv. En klart avgörande bok för mig, som innehöll svar på många av mina nya frågor och samtidigt på ett nästan skrämmande sätt kunde formulera detta nya, var Alan W. Watts *Ett med naturen*. Jag minns ännu en del formuleringar, som gick direkt in i själen, hur kinderna blossade när jag läste och hur glädjetårarna kom ibland. Men Watts bok är svår på många ställen, den kräver mycket av sin läsare och är en utmaning på flera plan. Om jag hade fått den i min hand bara ett par år tidigare, tror jag att jag lagt den ifrån mig. I dag har jag läst om den flera gånger och det finns fortfarande meningar i den, som jag inte förstår, men grundtankarna och vissa formuleringar fångar mig lika mycket än.

Watts mötte jag 1974 och mycket har hänt sedan dess. Nya böcker har njutits och begrundats. Martinus och Brunton har visat mig sina infallsvinklar på livet. Krishnamurti och Shree Rashnee Bhagwans tankar har stimulerat och fördjupat mitt sökande efter enheten i mångfalden.

För tre år sedan kom jag genom

ett radioprogram i kontakt med författaren Kahlil Gibran och hans lilla bok Profeten. Jag skaffade genast boken, som alltsedan dess varit som en nära vän. Denna "stora" lilla bok har ännu inte hamnat i någon bokhylla, utan ligger framme, nära till hands i sovrummet.

Profeten är Kahlil Gibrans mest centrala verk, som han arbetade med sedan sitt femtonde år. Det är ett tidlöst budskap han sammanfattar i denna skrift. Boken är skriven direkt på engelska; annars skrev Gibran på arabiska och var en välkänd författare i arabvärlden långt innan Profeten publicerades. 1923 utkom den i USA, och den är i dag översatt till mer än tjugo språk. 1977 utkom en ny svensk utgåva på Proprius förlag. – När Gibran begravdes år 1931 berättas det att hundratals präster och religiösa ledare ur alla tänkbara sekter och samfund slöt upp och tågade sida vid sida. De blev en levande illustration till Gibrans ord: "Gud skapade Sanningen med många dörrar för att hälsa alla troende välkomna som knackar på."

Trots sitt ringa omfång innehåller Profeten tankar runt det mesta som människan funderar över. Kanske ligger storheten i just detta. Att i korta, enkla rader uttrycka något av den Sanning vi alla söker. Men i Gibrans enkelhet finns hela tiden något fördolt, något som inte går att uttrycka men som ändå anas. Den Sanning som aldrig låter sig infångas eller låter sig avklädas helt – för då vore det inte någon Sanning!

Jag tackar Gibran för hans förmåga att så varsamt kunna vidröra och förmedla det fördolda. Han pekar på ett inre skeende, ett liv utan gränser, som rör sig i allt och alla. Han pekar, men vi får själva se, använda ögon och övriga sinnen var och en på sitt sätt. På något vis är varje tanke i boken oavslutad, den väcker något till liv inom mig, något jag själv måste fullborda. Få böcker aktiverar mig så som Profeten, här känner jag att jag är medskapare.

I ramberättelsen runt denna universella visdom möter vi Almusta-

fa, Guds profet som väntar på sitt skepp, som ska föra honom hem, tillbaka till hans födelseö. "Havet som kallar alla ting till sig, kallar även mig, och jag måste fara." Profeten känner smärta och vemod inför uppbrottet, och Orfaleses folk, som han bott hos, bönfaller honom att stanna ännu en tid, men han vet att han måste fara. "Alltid har det varit så att kärleken inte vet sitt eget djup förrän skilsmässans stund är inne." Innan han ger sig av ber Almitra, som är sierska, honom att ännu en gång tala och dela med sig av sin erfarenhet.

Innan Profeten stiger ombord talar han sålunda än en gång till folket och svarar på deras frågor om allt som rör livet. Det är Almitra, som först ber honom tala – om Kärleken. Folket får höra starka och annorlunda ord om kärlekens väsen – ord att fösjunka i och begrundas. "Ty liksom kärleken kröner er, skall han också korsfästa er." "Kärleken har ingen annan önskan än att fullborda sig själv." När det gäller äktenskapet uttalar Profeten många kloka ord, målade med poesins egen pensel. "Men låt det vara rymd i er samhörighet och låt himmelens vindar dansa mellan er." Profetens ord om barnen kan jag läsa gång på gång och känna att just så är det ju, om man ser allt i ett större perspektiv.

"Era barn är inte era barn.

De är söner och döttrar av livets längtan efter sig själv.

De kommer genom er men inte från er.

Och fastän de lever hos er, tillhör de er ändå inte."

Om generositet och att giva stannar jag för följande ord:

"Vidare finns de, som ger utan att känna smärta, inte heller söker de glädje, ej heller ger de i vetskap om att givandet är en dygd."

"De ger så som myrten i dalen andas ut sin vällukt i rymden.

Genom sådana människors händer talar Gud, och bakom deras ögon ler Han mot världen."

Det är revolutionerande ord som möter om arbetet, bl a:

"Allt arbete är tomt utan kärlek."
"Och då ni arbetar i kärlek, förenar ni er med er själva, med varandra och med Gud."
"Arbete är kärlek som gjorts synlig."

Tänk om alla kunde få ett arbete och kunna uttrycka sin kärlek däri. Hur annorlunda skulle inte världen se ut då!

Mycket tröst har jag funnit i dessa ord:

"Ju mer sorgen urholkar er varelse, desto mer glädje kan ni rymma."

"Då ni är sorgsna, blicka åter in i ert hjärta, och ni skall se att ni i verkligheten gråter över det, som en gång skänkte er glädje."

Att hitta sig själv och nå fram till någon form av självkänedom är aktuellt och eftersträvanvärt i dag. Även om detta har Profeten något att säga:

"Ty ert jag är ett hav, omätligt och utan gränser."

Säg inte: 'Jag har funnit Sanningen', utan hellre: 'Jag har funnit en sanning!'

Säg inte: 'Jag har funnit själens väg', säg hellre: 'Jag har mött själen vandrande på min stig.' "

I Profetens ord om hur vi ska tala med varandra ryms också en hel del av självkänedom.

"I mycket av ert tal stympas tänkandet. Ty tanken är en fågel i rymden, som i en bur av ord kanske kan utbreda sina vingar men inte flyga."

Bland er finns de som söker sig till de pratsamma av fruktan för att vara ensamma."

Vissa uttryck i boken är hisnande sköna. "Ty vad är bönen annat än ert jag som utvidgar sig i den levande etern." Boken är trots sin undervisande karaktär fri från moraliska pekpinningar. Om nöje uttalar Profeten bl a:

"Somliga av era ungdomar söker nöjet, som vore det allt, och de döms och klandras."

Jag skulle inte döma eller klandra dem. Jag skulle låta dem söka."

Den sista frågan Profeten får rör döden. Här möter vackra och trösterika ord.

"Vill ni, i sanning, skåda dödens ande, så öppna era hjärtan för livets sinnliga närvaro."

Ty liv och död är ett, liksom flo den och havet är ett."

"Ty vad är att dö annat än att stå naken i vinden och smälta in i solen?"

När Profeten talat färdigt stiger han ombord på sitt skepp, men lovar att återvända från den stora tystnaden.

"Ännu en liten tid, och min längtan skall samlas stoft och skum till en ny kropp."

En liten tid, ett ögonblicks vila i

vinden, och en ny kvinna skall föda mig."

Till dess han infriat sitt löfte fortsätter jag att vandra i hans sällskap, fascinerad av djupet i den längtan som låtit sig materialiseras i form av orden i denna bok.

Anm. Eva Jagrell är adjunkt på högskolan i Laholm i bl a religionskunskap och historia. Hon har utgett två diktsamlingar, Dansa min själ (1975) och Vågor av ömhet (1977) samt en barnbok, Barnstensskogen (1977).

Prashant Lal — minnesord

För c:a sju år sen, när jag var på besök i Stockholm, råkade jag ta vägen över Tegnérunden och Tegnérgatan. Då fångades mina sinnen av ett skönt skådespel. Under den gamla skylten "Mejeriaffär" på huset Blå Tornet stod en ställning med de vackraste orientaliska dräkter och ut genom dörren trängde tonerna av indiska mantras burna av milda rökelseångor. Därinne skymtade jag också böcker, smycken samt glasburkar med nötter och kryddor.

Jag gick in — och fann Prashant som då förvaltade den lilla Ananda-butiken som mer än affär var ett studiecenter för sökare och längtare ur olika läger. Jag måste säga, att få möten haft så stor betydelse för mig som detta. Därmed inleddes en kontakt som jag vågar påstå blev till välsignelse för många människor.

Prashants och Helenas hem blev mitt hem under mina årliga Sverigebesök. Prashant hade så mycket att ge och var så villig att ge. Han hade en förmåga att tillämpa den uråldriga indiska visdomen på våra västerländska problem som fick dem att krympa ihop åtskilligt. Som sanskritlärare var han unik. Vi lekte och sjöng oss till kunskap. Prashant höll på att sanskrit skulle läras enligt vediska principer, genom att sjunga mantras. Han fick varje ord att leva och skälva genom sin inneboende symbolik.

Snart kunde vi också förverkliga en del av våra drömmar om en verksamhet i Spanien, där jag sedan 11 år tillbaka arbetar som yogalärare. Prashant hann med att ge några intensiva sanskritkurser i Valencia, Altea och Benidorm, innan han fick kallelse att lämna den materiella världen. På väntelistan står flera institutioner, till vilka jag nu måste lämna återbud. Enligt önskan av en representant för "La Universidad de la Tercera Edad" hade vi också påbörjat förberedelserna till en inspelning av mantras sjungna av Prashant och Helena. Inspelelsen skulle ha skett i jul. Så gott som färdigskrivna blev första delen av Prashants lärobok i sanskrit. Den är sanskrit-spansk och försedd med en mångfald expressiva illustrationer. I sitt sista brev till mig av den 23 augusti 1980 talar han om den snara publiceringen av detta arbete. Han hade lärt

sig spanska på några månader, huvudsakligen genom att samtala med människor. Han hade ingen tid att förlora.

I Sverige fanns det en del som kritiserade Prashant för hans alltför stora iver och renlärighet i vissa frågor. Men vi som kände honom väl, visste, att även dessa skenbara förseelser var ett led i hans strävan att upplysa och förbättra.

Jag tror aldrig att jag någonsin träffat någon som i så hög grad levat efter sina läror som Prashant. Han var alltid lugn och glad och villig att hjälpa. Jämt när vi träffades, brukade han fråga: "Har Du något som är trasigt, för då kan jag laga det åt Dig." Jag har just nu i bruk en vilstol, en bandspelare, en mixer och en resväska som utan Prashants ingripande skulle ha befunnit sig på soptippen. Till honom kunde vi vända oss inte bara i vetenskapliga frågor utan även beträffande livets till synes vardagliga problem. Vi var nog åtskilliga som av Prashant fick lära oss att följa vår dharm och finna balans mellan det andliga och det praktiska livet. När vi misslyckades med något företag, brukade han säga: "Det var bara bra. Gud har något bättre i beredskap åt Dig. Allt har sin gudomliga mening, det är den största lärdom jag får varje dag som går."

Vi kan fråga oss, var han hämtade kraft till allt detta, särskilt som vi vet att han även var engagerad i sjukvård och hemhjälp. Svaret är: i meditationen. Jag minns Prashant långa stunder försjunken i djup meditation i det lilla tornrum där han brukade bo på vårt lantställe vid Sierra Helada, Benidorm.

Inte minst den spontana meditationen var hans styrka. När som helst, vid raten, under promenad, i ett sällskap, särskilt om stämningen inte var den han önskade, stämde han upp ett mantra med ett av dessa stilla leenden som var så typiska för hans väsen.

Det skulle vara inträskant att veta hur många här i vår lilla del av Spanien omkring Valencia som lärt sig att meditera av Prashant. Jag vet åtskilliga. Den gamla religionen har förlorat sin trollkraft över människorna. Men man är samtidigt rädd för nyheter som strider mot det gamla. Men när Prashant med utgångspunkt från ett mantra på sitt livsnära, lätt humoristiska sätt ställde och besvarade frågor, då väcktes förkvävd och otillfredsställd längtan efter att finna en mening i tillvaron.

Prashant hade en kvinna vid sin sida, Helena Priovolo. Genom sin intelligens och sin kärlek gjorde hon det möjligt för honom att utträtta så mycket på så kort tid.

Ingen kan axla hans mantel. Vi fortsätter trots allt som han lärde oss: "OM ASATŌ MĀ SAT GAMAYA! TAMASŌ MĀ JYŌTIR GAMAYA! MRTYŌR MĀ AMRTAM GAMAYA!"

OM ŚĀNTIḤ ŚĀNTIḤ ŚĀNTIḤ!"

"Led mig från okunnighet till kunskap!
Led mig från mörker till ljus!
Led mig från död till odödlighet!"

Prashant, Du som nått bortom dimmorna, sänd ibland ett litet budskap till oss som ännu är sökare!

Vännen Solveig Nordström, Spanien

Stöd Martinskolan!

Martinskolan "ropar på hjälp"! Den söker donatorer och faddrar. Martinskolan är en ickekommunal skola med en alternativ pedagogik: Waldorfpedagogiken. Adressen är f d Parkskolan, Munstycksvägen 18, Farsta.

Föräldrar till 160 barn i Martinskolan meddelar att den är godkänd enligt lag och har vunnit brett gehör i gjorda utredningar. Sedan en tid pågår ytterligare en utredning, som skall avgöra om och hur man skall stödja skolor med annan huvudman än kommunen. Under tiden är det stor risk att skolan dukar under på grund av stora ekonomiska problem.

Föräldrarna väddar om stöd från sådana som är intresserade av att det skall finnas skolor med annan pedagogik än grundskolan, så att det finns valmöjligheter.

Waldorfpedagogiken är ett i hela västvärlden erkänt och länge beprövat pedagogiskt alternativ.

Pg 41953-1, Stiftelsen Martinskolan.

LIVSGNISTAN

— självutveckling i samverkan

Lappgränd 3, 722 15 Västerås Pg 73 20 50-0

Mottagning för enskilda och par efter tidsbeställning. Långtidsgrupper och öppna grupper. Kursverksamhet. Vi kombinerar samtalsterapi med kroppsinriktade terapiformer, t ex intuitiv massage och rebirthing. Begär terminsprogram!
Telefon 18 23 33 tisdagar kl 16.00—18.00

Kerstin Hagman
tel. bostad 11 45 37

Marianne Sonnesjö
tel. bostad 14 67 53

Profeten

Kontakt

Jag är en sökare (flicka) och söker en verklig vän. Mina intressen är bl. a. Hare Krishna-rörelsen, parapsykologi, meditation, att läsa, lyssna på musik, gå på bio, mitt barn. Jag är 19 år, 164 cm kort.

Svar till "Grubblande Stenbock", Sökaren f.v.b.

*

Kanske är detta fel forum för mig, men jag hoppas ändå att det ska leda någon vart. Bakgrunden är att jag — en kille — längtar efter en ung flicka som, i likhet med mig, är sökande o. provande, men ändå inte främmande för den verklighet som omger oss. Det som mest roar mig är att vara i naturen, dela vardagens glädjen och bekymmer, hitta ett sätt där vi kan utveckla oss själva o. vårt samhälle.

*

Vi vill bilda ett kollektiv, där vi odlar vår föda tillsammans, bryr oss om varandra, lever enkelt, men strävar mot ett högre medvetande — kärleksfullare liv.

Vi kan spela o. sjunga, gruppmeditera, vara ute i naturen, dela vardagens glädjen och bekymmer, hitta ett sätt där vi kan utveckla oss själva o. vårt samhälle.

Vi är ett 26-årigt par, laktoveg. o. vänsterorienterade. Intressen: Livs-åskådningsfrågor, människor, musik, andlig utveckling, exempelvis Martinus kosmologi, olika former för konstutövande, t ex teater o. dans.

Svar till "Aldern spelar ingen roll. Tillsammans stiga vi mot ljuset", Sökaren f.v.b.

Pris för kontaktannonser: 40 öre per ord + 4: — i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 10: —. Moms inräknad.

I vår ungdom tror vi att viktiga händelser i vårt liv anmäler sig med pukor och trumpe-ter. Men i ålderdomen visar det sig att de smugit sig in i vårt liv helt stilla, nästan omärkligt, som genom en bak-dörr.

Schopenhauer

Cancer och känslor

Redan den grekiske läkaren Galenos på 100-talet observerade ett samband mellan cancer och sinnessstillstånd. Han skylldes sjukdomen på en melankolisk läggning. Och under 1700- och 1800-talet accepterades ganska allmänt att det finns ett samband mellan personlighet och cancer. Men i vår tid har sinnessstillståndets betydelse för uppkomsten av cancer negligerats – tills under de allra senaste årtiondena, när några forskare kunnat visa att det finns en betydelsefull psykosomatisk grundval för can-

cersjukdomar.

Den amerikanske psykologen Lawrence LeShan har i 25 år ägnat sig åt psykoterapi med cancersjuka. Det har gett honom insikten att de flesta som drabbas av cancer har vissa utmärkan-de karaktärsdrag.

1979 kom på svenska en bok av Le-Shan, som heter *Kämpa för livet*. En bok om känslomässiga orsaker till cancer (Liber Förlag). När man läser den, kan den ge en stark upplevelse att det är något mycket betydelsefullt man tar del av, något som kommer att prägla framtidens uppfattning om sjukdom, inte minst cancer.

LeShan berättar att han först mötte en nästan totalt avvisande inställning från sjukhus och forskningscentra, när han ville intervjua och testa cancersju-ka patienter. I ett fall förklarade en överläkare att hans institution skulle få dåligt rykte, om LeShan tilläts bedriva sina studier där. Det hävdades också att det rörde sig om charlatanmetoder.

Sedan ändrades emellertid inställ-ningen, och LeShan kom en viktig san-ning på spåren. Han fann otvetydiga be-lägg för att cancersjukdomar hänger samman med människans livssyn. Ut-märkande för cancersjuka är att de – även före sjukdomen – levit i ett till-stånd av hopplöshet. De har inte sett någon mening med sitt liv. En gång har de varit fulla av entusiasm, men me-ningen har gått förlorad, kanske genom att ett arbete mistes, en kär anhörig gått bort, barn flyttat hemifrån. De har sjun-kit in i hopplöshet, förtvivlan – och så har cancer utbildats.

Cancer tycks vara en kroppslig reak-tion på ett negativt sinnessstillstånd, som följer av total brist på självförverkli-gande. Men om nu en sådan frustrerad människa finner ett nytt liv, som inne-bär glädje och entusiasm, då stärks kroppens motståndskraft mot sjukdo-men – som kanske helt försvinner. Man kan säga att invärtes liv gynnar krop-pens liv, invärtes död främjar kroppens död.

Lust att leva ökar kroppens möjlighe-ter att klara påfrestningar.

En person kanske lever i en ständig bitterhet på grund av sin livssituation. Allt känns tomt, meningslöst, utan hopp. Cancer kommer. Men så kastar perso-nen loss från det gamla och inleder en ny bana, som tillfredställer honom. Can-cern försvinner.

Pessimism är utmärkande för cancer-patienter. De har också ett självförakt, uppfattar sig som dumma, lata, miss-lyckade. De tror inte att de någonsin kan finna mening i livet. Att de fått can-cer betraktar de som en bekräftelse på att deras liv är hopplöst.

Den typiske cancerpatienten tror inte på en Guds kärleksfulla omvårdnad, ut-an ser universum som kallt, mekaniskt, fientligt. Karakteristiskt för cancersju-ka är också en oförmåga att uttrycka vrede och förbittring; känslorna under-trycks. Dessa människor är reserverade och stela.

Cancerpatienterna har också haft en barndom eller pubertet märkt av en-samhet, men även en tid då livet varit intensivt meningsfullt, fast meningen sedan gått förlorad.

Naturligtvis finns inte alla de nämnda dragen hos alla cancersjuka, men de finns hos cancerpatienter långoftare än hos andra. Om flera av dem är konstant förekommande hos en person, är risken för cancer stor.

Cancer har också fysiska orsaker, på-pekare LeShan, men det emotionella kli-mat som en person skapar, inverkar på motståndskraften mot sjukdomen. Det anses att cancerceller nästan alltid finns hos oss alla, men under normala om-ständigheter har kroppen ett immun-försvar som förstör de sjuka cellerna. Negativa sinnessstillstånd försämrar de-ta försvar.

Det gäller alltså att se till att pa-tienten – och människor överhuvudta-get – får en livstro, en känsla av eget värde, av livets mening och möjligheter. Den som lever livet med entusiasm, han utvecklar stor motståndskraft mot can-cer – och förmodligen andra sjukdomar också.

Läs "Kämpa för livet" av Lawrence LeShan!

Du kan exempelvis skicka efter bo-ken från Hälans Förlag, Vasavägen 9, 181 42 Lidingö.

SM

Targ och Puthoff

Russell Targ och Harold Puthoff är na-turforskare vid det ansedda Stanford Research Institute i Menlo Park, Kali-fornien. De har blivit kända för allmän-heten främst på grund av sina under-sökningar av Uri Geller. Men de stu-dierna utgör endast tre procent av deras parapsykologiska forskning. I "Mind-Reach, Scientists Look at Psychic Abili-ties" (1977) som nu finns i en svensk översättning, *Psykets räckvidd* (Askild & Känekull) redogör de lättläst och fängslande för all den psi-forskning de bedrivit. Det har blivit en imponerande skrift – och en av de många goda pa-rapsykologiböcker som nu finns på svenska.

Översättningen, gjord av Carl G. Liungman, är i stort sett fullt läsbar, men gör ofta ett ogenomtänkt och "ma-skinmässigt" intryck. Ibland har över-sättaren exempelvis inte beaktat att svensk satsbyggnad skiljer sig från engelsk. Och ibland tycks de svenska orden ha valts genom direkt avskrivning från lexikon, varigenom de blir obegrip-liga i den svenska texten. Att Shipi Shtrang hela tiden kallas för Uri Gellers väninna är egendomligt. Shipi är ju en man, vilket bland annat framgår av Gellers självbiografi "My story".

Men det är en bra bok, detta. Den handlar framför allt om Targs och Put-hoffs undersökningar av "fjärrseende", dvs en förmåga att "se" föremål eller platser som är belägna där den "seende" med normala medel inte kan iaktta dem, ofta mycket långt borta.

De tre viktigaste försökspersonerna har varit Ingo Swann, Patrick H. Price och Uri Geller. Men forskarna anser sig ha funnit att de flesta, eller alla, männi-skor äger förmåga till fjärrseende!

Ingo Swann fick bland annat uppgif-

ten att utifrån kännedom om longitud och latitud beskriva vad han såg. Och det lyckades han mycket bra med. Han kunde också påverka en magnetome-terskrivare, som ansågs inte kunna stö-ras av yttre inflytanden. En försökspers-son, Hella Hammid, kunde prekognitivt korrekt beskriva platser som en av ex-perimentledarna var på väg till men ä-nu inte hade valt ut (genom en slump-metod) när beskrivningen gjordes.

Lyckade ESP-experiment med Uri Geller beskrivs detaljerat. Däremot kunde forskarna, som bekant, inte be-kräfta Gellers paranormala böjning av metallföremål. Sådana fenomen iakt-togs, men inte under strikt vetenskaplig kontroll.

En del parapsykologer har uttalat sig ringaktande om Targs och Puthoffs un-dersökningar av Uri Geller. Jag tror att den nedvärderingen är orättvis. De båda Stanfordforskarna synes ha gjort ett gott arbete, som borde gå till parapsykolo-gins historia som ett mycket positivt bidrag. Till det viktigaste i boken tycker jag hör de partier där kritiken mot para-psykologin, och mot författarna själva, bemöts och kommenteras med intellek-tuell klarhet och skärpa.

Boken torde, sakligt sett, helt slå ut kritiker som Randi.

Men det kan ändå vara på sin plats med en maning till försiktighet med slutsatser. Dessa forskares många posi-tiva resultat – även med vanligt folk som försökspersoner – är anmärknings-värda. Så lätt är det ändå inte att få lyckade utfall? Kanske kan de lyckade resultaten bero på den så kallade för-söksledareffekten, att alltså försöksle-darna på något sätt bidrar till resulta-ten, exempelvis genom att en psykisk kraft hos dem "smittar av sig" på för-sökspersonerna. I så fall kan andra for-skare få svårt att upprepa Targs och Puthoffs resultat.

SM

Utan gränser

Jag tror att Obrad Doncic haft en både rolig och arbetsam tid bakom sig när han skrivit den bok om parapsykologi, som nu föreligger från Zindermans för-lag, *Vid gränsen till det okända. Modern parapsykologi*. (1980, 219 s.) Det är ingen tvekan om att det ligger ett omfattande arbete bakom slutresultatet. Källhän-visningarna omfattar tolv tättryckta si-dor och det är tydligt att Doncics litte-raturstudier fört honom på en Odysse, som inte begränsat sig till de rent veten-skapliga rapporterna om parapsykolo-giska experiment – även om han är in-satt också i dessa – utan som fört ho-nom till studier av bl. a. religion, atom-fysik, astronomi. Det finns nog andra som gjort liknande reflexioner som Doncic, men han har alltså tagit sig tid att skriva ned sina intryck i bokform. Alla som stimuleras av läsning om para-normala fenomen, särskilt när texten ger en känsla av vetenskaplighet utan att för den skull vara svårtillgänglig, har här ett gyllene tillfälle att få sådan sti-mulans.

Boken är heltäckande och går igenom

alla ämnen som räknas till de centrala inom parapsykologin: telepati, clairvoy-ance, prekognition och dessa fenomenens beroende av bl.a. förändrade medvetandetilstånd som drömmar, hypnos och meditation. Dessutom tar boken upp områden som kanske är något peri-fera men inte för den skull ointressanta: ut-ur-kroppen-upplevelser, reinkarna-tion, spöken, automatisk skrift, medier, Kirlianfotografering, psykisk healing och överlevande av döden. Det är ingen tvekan om att alla som läser boken kommer att få en god orientering om vad parapsykologer ägnat sig åt de se-naste årtiondena.

Häri ligger en av bokens förtjänster. Om en läsare vill tränga in i frågor som "psi hos djur och växter" eller "ut-ur-kroppen-upplevelser" finns här möjlig-het att snabbt få reda på relevanta ori-ginalstudier genom att gå till de refe-rensen som Doncic anger för varje kap-itel.

Doncic rapporterar också i ett kapitel om egen forskning. Den handlar om medvetna försök att påverka egna drömmar så att drömmaren i bästa fall får "kontroll" över dem. Resultatet lik-nar förmodligen s.k. klara drömmar ("lucid dreams") där drömmaren är medveten om att han drömmer. Be-skrivningen av denna forskning utgör enligt min mening det mest intressanta och originella bidraget i Doncics bok.

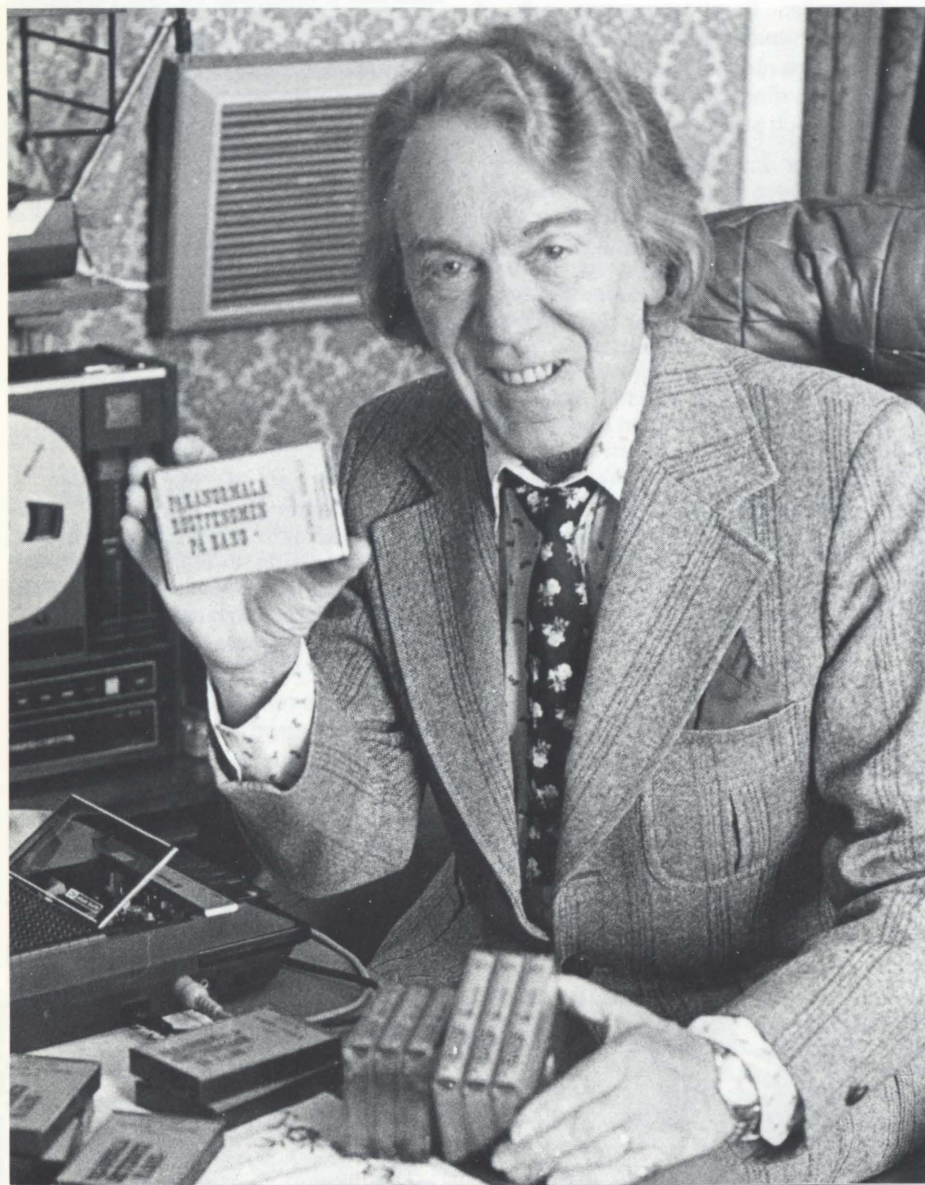
Boken har också allvarliga brister. Jag anser att den är alltför okritisk. Doncic nämner överhuvud inte de bedrägerier som på 1970-talet avslöjats i den forsk-ningsom gjorts av tidigare högt ansedda parapsykologer (Levy och Soal), avslöj-anden som kraftigt minskat stöden för de paranormala fenomenens existens. Han nämner inte heller Hansel och de upptäckter denne gjort av brister i väl-kända parapsykologiska experiment. Han nämner för den delen inte heller Martin Johnson.

Tyvärr är Doncic i detaljer också opre-cis eller direkt felaktig. Personligen har jag satt så många frågetecken i margi-nalen vad gäller detaljer att läsningen för mig inte blivit njutbar. Låt mig bara ge några strödda exempel: Doncic defi-nierar telepati på följande sätt: "att vara medveten om en annan persons själsliga tillstånd samt förmåga till men-tal överföring av information från en person till en annan". (s.11) Denna defi-nition är enligt min mening oprecis, då den ju egentligen innefattar varje nor-malt samtal mellan människor. "Denna närvaro av psi hos levande varelser vi-sar att lagen om kausalitet, på vilken hela biologin vilar, inte var beständig." (s.19) Även om psi skulle existera är därmed på intet sätt sagt att kausalite-ten skulle behöva åsidosättas. "Det var inte förrän rätt nyligen som psifenome-nen blev accepterade i Sovjet." (s.20) Psifenomenen är knappast alls "accep-terade" i Sovjet. Den mest kända sov-jetiska forskningen (Vasilievs) gjordes däremot redan på 1930-talet. Osv, osv.

Sammanfattningsvis kan alltså sägas att Doncic åstadkommit en översiktlig och detaljrik orientering om en para-psykologi "utan gränser", men att detal-jerna ofta kan ifrågasättas.

Nils Wiklund

Annonc:

Claude Thorlin INFORMERAR,
KOMMENTERAR OCH PRESENTERAR NÅGRA AV SINA MÄRKLIGA
PARANORMALA RÖSTFENOMEN PÅ BAND
Finns nu på KASSETTBAND!

2x30 min. Pris 75:- Frakt inräkn. CLAUDE THORLIN
Gredbyväg.4,C 632 21 ESKILSTUNA. Tel. 016-118936

Cirkelbok om livsåskådning

Brevskolan har gett ut en studiecirkelbok om livsåskådningsfrågor. Den heter *Utblick och insikt* och är skriven av Bo Nylund, som är kristen. Några kapitelrubriker: Kristendom, Humanism utan Gud, Marxismen, Existentialismen, Livsåskådning på Vedantas grund, Etikens grundvalar, Människan i kosmos.

Boken kom 1979. Jag skaffade den efter att ha läst en mycket positiv recension i Religion och Kultur.

Den hederlige Nylund har gjort ett ambitiöst försök. Det har blivit en inte dålig, bitvis riktigt bra, men enligt min mening ändå till stora delar medelmåttig och tråkig bok, ofta inte tillräckligt klargörande.

Det kan nämnas att de "flygande tefaten" tas upp litet grand, men missvisande, utan insikt. De jämfästs med tomtar och troll! Nylund vet tydligen inte att det finns ett stort antal UFO-observationer av vederhäftiga vittnen. Läs exempelvis professor Hyneks böcker, av vilka en finns på svenska!

Kapitlet om Vedanta bör för en ny upplaga genomarbetas bättre – i samarbete med vedantister – inte minst avsnittet om meditation, där författaren visar dåliga kunskaper och inte skiljer mellan olika meditationsformer. Avsnittet "Ett med allt" är däremot rätt bra.

En recensent kan för övrigt göra åtskilliga anmärkningar i marginalen. Men här bara en sak. I avsnittet om helvetesläran i kristendomen tycker jag att författaren bör klart nämna att kristendomens Gud, Jesus, i sin undervisning enligt Bibeln använde föreställningen om ett helvete, som fanns i tiden, och inte tog avstånd från den. Enligt Jesus (Matteus 25) skulle en del människor gå till evigt straff och andra till evigt liv. Det eviga straffet skulle enligt samma källa ske i den eviga elden. Nylund hänvisar dock till detta bibelställe.

SM

Tänkesättet Steiner

För åtskilliga år sen utgav den lundensiske professorn i religionshistoria Efraim Briem en bok med titeln "Moderna religionssurrogat". Spiritismen, teosofin och christian science blev här utsatta för en hårdhänt behandling och Briem blev ingen populär person i de kretsar där man bekände sig till de nämnda riktningarna. Särskilt förkrossande var hans dom över spiritismen och christian science. Om teosofin, grundad av den begåvade men äventyrliga ryska damen Helena Blavatsky, säger Briem däremot att det inte råder något tvivel om att den "är den bland de moderna religionsbildningarna, som har den djupaste läggningen och även förtjänar mest beaktande. Man blir inte kvitt teosofien genom att betrakta den såsom ett vilt och frodigt skott på det patologiska fantasilivets ymniga träd eller förvisa den utan närmare undersökning till de

mänskliga villfarelsernas kanske intressanta men dock i sista hand värdelösa område." Nutidens jäktade, utåtvända människor kunde enligt Briem ha stor nytta av förkunnelsen om "inåtvändhetens och det själsliga fördjupandets kontemplativa ro och de andliga övningarnas uppriskande förmåga att lossa bundna själskrafter".

Allt detta gäller också och i ännu högre grad om *antroposofin* (av grek. *anthropos*, människa, och *sofia*, vishet) som såg dagen då Rudolf Steiner, generalsekreterare för teosofins tyska fraktion, 1913 bröt sig ur samfundet och bildade en egen rörelse. Medan den gamla teosofin var indiskt orienterad ville Steiner skapa en västerländsk teosofi med en begreppsvärld mera tilltalande för moderna människor än madame Blavatskys ytterst snåriga och bisarra lärobyggnad.

Rudolf Steiner (1861-1925) var en man med gedigen filosofisk och naturvetenskaplig bildning. Det säger något om hans kapacitet och hans anseende att han som 21-årig student vid Tekniska Högskolan i Wien fick i uppdrag att presentera och kommentera Goethes naturvetenskapliga skrifter i en berömd upplaga som utgavs av litteraturprofessorerna Joseph Kürschner. I den unge Steiners möte med Goethe tycker man sig nästan se ett arrangemang av högre makter. Den störste tyske skalden var också en framstående naturforskare, vars synsätt i väsentliga hänseenden skilde sig från universitetsprofessorernas. Han betonade starkt enheten, helheten i naturen, och hans naturbeskrivning gav utrymme för en "översinnlig" verklighet. Här anknöt Steiner, och från denna utgångspunkt utvecklade han sitt system i ständig kontakt med modern forskning. Vad Steiner hade skådat, vad han talade och skrev om hela sitt liv var den

enhetens gud i materien och anden, som lever i allt och härskar i granden, för att använda de ord som Fröding en gång lägger i växjöbispens Tegnérns mun. Steiners vision har tolkats och kommenterats av många författare. Den bästa framställning som hittills fallit i min hand är *Frans Carlgrens* på Larsons förlag utgivna arbete *Den antroposofiska kunskapsvägen*. Författaren är lärare vid Kristofferskolan i Stockholm, där man tillämpar Steiners pedagogiska principer, och vid Rudolf Steinerseminariet i Järna.

Redan som pedagogisk prestation är boken värd mycket beröm. Författaren börjar med att redogöra för några enkla experiment med växter som kan upprepas av envar och som på ett slående sätt visar förekomsten av de gestaltbildande krafter som är verksamma i det organiska livet. Alla levande organismer, lägre såväl som högre byggs upp inifrån av något som Goethe-Steiner med en från den grekiske filosofen Aristoteles övertagen term kallar *entelekin*, "det som har sitt mål i sig själv", dvs den inre aktiva, formgivande principen.

I fortsättningen utvecklar sedan Carlgren den antroposofiska kunskapsvägen med stor klarhet och under intressanta hänvisningar till nutida forskare.

Utförligt skildras också den antropologiska övningsvägen, en andlig skolningsmetod som utarbetats av Steiner och som skall bidra till att förbättra arbetsförmågan och den inre jämvikten, men vars uppgift inte bara ligger på det själshygieniska planet utan som i främsta rummet syftar till att "utbilda de själsliga och andliga förmågor, som behövs för att på ett klart och medvetet sätt se in i en översinnlig värld". Det låter djärvt, men vem vågar å andra sidan med tanke på människokunskapens idag starkt utvidgade gränser påstå att det vanliga vardagsmedvetandet skulle vara det enda för oss tillgängliga eller tillåtna området? För övrigt kan även den som inte har ambitionen att nå de metafysiska höjderna ha god nytta av att tillägna sig ett och annat som Steiner har att säga om meditationskonst och andra vägar till självkänedom och självdisciplin. Carlgrens bok är till stora delar en praktisk handledning i mentalhygien och som sådan välkommen och välbehövlig i en tid då människorna blir andligen söndertrummade av sensationernas allt snabbare framrusande flod.

Boken avslutas med en studiehandledning på 16 sidor, säkert mycket användbar för dem som på allvar vill sätta sig in i ämnet. Även här visar sig Carlgren vara en god pedagog.

Carlgren anställer klargörande jämförelser mellan antroposofin och andra andliga rörelser, antika och nutida. Tyvärr går han inte in på relationerna mellan kristendom och antroposofi. Många kristna har sympatiserat med antroposofin. Mest känd är den tyske kyrkoherden Friedrich Rittelmeyer (1872-1925) som rentav såg Steiner som en "Führer zu einem neuem Christentum", som titeln på en av hans böcker lyder. Kristusgestalten intar verkligen en central plats i Steiners tänkande, men den "Kristus" han talar om har ingenting med bibelns Kristus att göra utan är en ren fantasiskapelse som fått sig en roll tilldelad i det steinerska systemet. På liknande sätt ser C. G. Jung i "Gud" och "Kristus" ingenting annat än komplex i det omedvetna, vilket är en grav förvanskning av verkligheten. Men denna missvisande kristendomstolkning behöver inte hindra oss att tacksamt ta till oss allt det goda som finns hos Steiner och Jung. Bland områden där det antroposofiska tänkesättet visat sig fruktbart nämner Carlgren bl.a. pedagogik och medicin, biodynamisk odling, arkitektur, konst och musik. Rörelsen har verkligen gjort en kulturinsats som inte skall underskattas.

Gustaf Lundgren

Döden

På Normans förlag, Dagen-huset, Stockholm, har kommit en bok med titeln *Så var det att dö*, skriven av Ralph Wilkerson, amerikansk predikant. Den handlar till en del om berättelser av människor som kommit tillbaka till livet från ett dödsliknande tillstånd. Författaren skriver att de varit kliniskt döda och uppstått från de döda.

Det är en naiv bok av en sort som fin-

ner sina läsare bland missionsbokhandlarnas kunder.

Men en sak kan man lära sig av litteratur av detta slag, och det är att upplevelser i dödens närhet av personer som utifrån sett varit djupt medvetslösa, eller "döda", inte är så lika varandra som ofta påstås av seriösa forskare. Det är uppenbart att åtminstone en del av innehållet i upplevelserna har drömkaraktär och är beroende av dessa människors religiösa tro. De personer som pastor Wilkerson berättar om relaterar sådant som möte med Jesus, iakttagelse av "Guds tron" och en stad med "pärlportar och gator av guld", alltså just sådant som varit del av deras religiösa föreställningar. "Återuppväckta" med annan tro om ett liv efter detta har meddelat andra upplevelser.

Detta hindrar inte att det inledande stadiet av det utomkroppsliga tillståndet, när en människa upplever att hennes ande svävar ovanför kroppen och kan se och höra vad som händer omkring den, och som även Wilkerson nämner, troligen är något objektivt – men när människan sedan upplever en *annan värld*, då är det tydligen en drömfantasi. Den till synes medvetslöse skapar sin inre, subjektiva värld med stoff från den medvetna föreställningsvärlden.

Man får således förhålla sig skeptisk till berättelser av människor som upplevt utanförkroppslighet. Något bevis för ett liv efter detta ger de upplevelserna inte, men kanske en *förhoppning*.

Positivt med Wilkersons bok är att helvetesskildringar inte förekommer – till skillnad från i flera andra berättelser av naivt religiösa vilka "återkommit från andra sidan".

SM

Sai Baba-häfte

I bokhandeln Vattumannen köpte jag ett 57-sidigt häfte *Sai Baba talar, del I*. Det utgör en översättning ur Samuel Sandweiss bok "Sai Baba, The Holy Man and The Psychiatrist". Översättare nämns inte, och inte heller utgivare.

Något stort intryck gör inte skriften på mig, även om en del partier är fina.

Sai Baba talar mycket om Jesus. Han talar också om kärlek och medlidande, men säger inte vad detta konkret kan innebära. Han manar inte enträget till kamp mot världens elände. Men han uppehåller sig mycket vid hur litet folk begriper en avatar (Gudsinkarnation) som han själv.

"De två viktiga kännetecknen för denna värld är att den är fylld av misär och att den icke består", säger Sai Baba. Den slutsats han drar av detta är inte att misären skall utrotas utan: "Att vara tillfreds och låta sakerna gå är den enda garantin för Frid och Lycka för mänskligheten."

"Min uppgift är att sprida sällhet", säger han också. Typiskt inåtvänt hinduiskt.

Det framgår att Sai Baba anser sig själv vara Gud. Herrens ankomst var otåligt väntad av helgonen och de visa, säger han bland annat. "Sadhus har bett, och jag har kommit."

SM

Himmelriket finns inom dig själv. Så nära är det. Det är bara frågan om att du ska upptäcka det. Detta måste du veta tro på det så att det blir verklighet. Himmelriket är ett inre tillstånd någonting som var och en måste söka och finna.

Varje själ måste känna längtan efter det innan hon kan finna det. En brinnande önskan måste finnas där en önskan så stark att ingenting tillåts komma i vägen för den.

Du kan åstadkomma vad som helst om du verkligen önskar det. Förvissa dig om att dina önskningar inriktas på det allra högsta och att de gagnar helheten inte enbart dig själv. Håll tankarna stadigt fästa på mig. Då blir dina önskningar rena och osjälviska.

Lär dig att behärska och styra dina tankar. Det är verkligen ett mål att uppnå i livet, fast det kan kännas oerhört svårt i början.

Ge aldrig upp var tålmodig var uthållig så kommer du så småningom att kunna tygla och dirigera varenda tanke ord och handling och det kommer att ha en underbar inverkan på ditt liv.

Du kommer att få bevittna det ena underverket efter det andra för du arbetar i enlighet med mina lagar inte emot dem.

Ur "Footprints on the Path" av Eileen Caddy
Övers. Maria Adkinson. Ill. Charles Adkinson
Reprinted by permission of the Findhorn Foundation

MAGNUSSONS TYCKARSIDA

Dessa baksidesartiklar uppfattas ibland som ledare. Kanske ser de ut som sådana. Men sista sidan är en plats där jag uttrycker min mening. Den skall inte uppfattas som *ledande* – ty envar sökare får, anser jag, leda sig själv fram mot sanning. Sökaren ägs och redigeras av mig, och den har ingen rörelse bakom sig. Den eftersträvar heller ingen rättning i ledet, vill inte styra en utveckling. Den ger informationer och synpunkter, är ganska mycket en tummelplats för olika livsåskådningsstankar.

En organisations eller rörelses tidningsorgan däremot kan ha ledare, där organisationens åsikter och mål beskrivs. Även nyhetstidningar har ju ledare som visar tidningsledningens ställningstaganden i samhällsfrågor, med syfte att övertyga, påverka.

Sökaren är alltså inte språkrör för någon organisation. Och jag är ingens ledare. Jag är inte Guru Maharishi Magnusson-ji. Men på denna sista sida talar jag om vad jag tycker i skilda sökärmen.

Att jag ockuperar baksidan i varje Sökaren kan kritiserar. Men jag har inte fått någon annan, lämplig

person att exponera sina åsikter här. Och trots allt är det jag som gör Sökaren så tillvida som jag håller i trådarna, öppnar och stänger dörrarna, och det kan kanske vara av visst intresse för läsarna att få veta vad vaktmästaren själv tycker och tänker – det ger ju också en bakgrund till hans verksamhet.

För övrigt är jag väsentligen en ordarbetare och ordsorterare. Jag jobbar ganska energiskt för att få fram intressanta texter i livsåskådningsämnen. Dessa texter kan sedan vara en del av de informationer som har betydelse för den enskilde sökarens väg till sanning.

Åsikterna i nutiden är många. Vi lever i ett ytterst pluralistiskt samhälle. Vi tycker olika, och får göra det. Vi får trampa upp våra egna stigar.

Jag har inte som mål att leda människor till vissa sanningar och slutsatser. Jag är inte auktoritär. Jag vill ge upplysningar som envar får använda som han själv kan. Men jag är angelägen om att goda informationer ges. Alla åsikter är inte lika värda. Kunskaper, tankeskärpa och sensibilitet är olika hos olika människor, liksom karaktär och

bakgrund. I Sökaren vill jag ge det bästa, samtidigt som jag vill att tidskriften skall vara öppen.

Sökaren är ett forum för information och diskussion i livsåskådningsämnena. Den förespråkar ingen speciell livssyn, ingen metod – den *behandlar*. Trostidningar finns det tillräckligt gott om förut. De lider alla av ensidighet, de vinklar, förtiger och (ibland) ljuger.

I Sökarens behandling förekommer kritik. Men det finns en del gott folk som anser att det inte varit bra med den kritik som drabbat andliga rörelser, utan att vi i stället skulle ha en helt positiv attityd och endast skriva om det vi tycker om; är vi kritiska mot något, borde kritiken visa sig i att vi inte skriver om det. Men en sådan policy kan det inte bli fråga om i Sökaren, så länge jag är vid mina sinnens fulla bruk. Ty jag ser kritiken som det viktigaste instrumentet vid sökande av sanning. Endast genom kritisk observation och granskning kan man bedöma sanningsvärdet i påståenden.

Kritik är något positivt enligt min mening. Liksom öppenhet.

SM

SÖKAREN

Nr 1 1981 Årgång 18
Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3
Postgiro: 70 60 47 -8
Bankgiro: 372 -8128
Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor, där skilda meningar kan föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar endast annonsörerna själva.

Tryckt hos Smålandspostens Boktr. AB, Växjö 1981

ISSN 0038 - 0504

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 76: -
Halvår 40: -

Annonsspriser (moms tillkommer):
Helsida 700: -, halvsida 450: -, småannonser 15: - per spalt-cm men minst 45: -.

INNEHÅLL:

Per Sellmann:

Mark Satin – politik i den nya tidsåldern 2

Maria Adkinson:

Två outtröttliga arbetare för fred och harmoni 4

Guruer 8

Åsa Freij:

Tillsamman 14

Bertil Jarl:

Magi och healing i Peru 18

Lawrence LeShan:

Känslomässiga orsaker till cancer 21

Eva Jagrell:

I Profetens sällskap 25

*Du har väl inte glömt
att förnya
prenumerationen?*